

TYGODNIK SUWALSKI

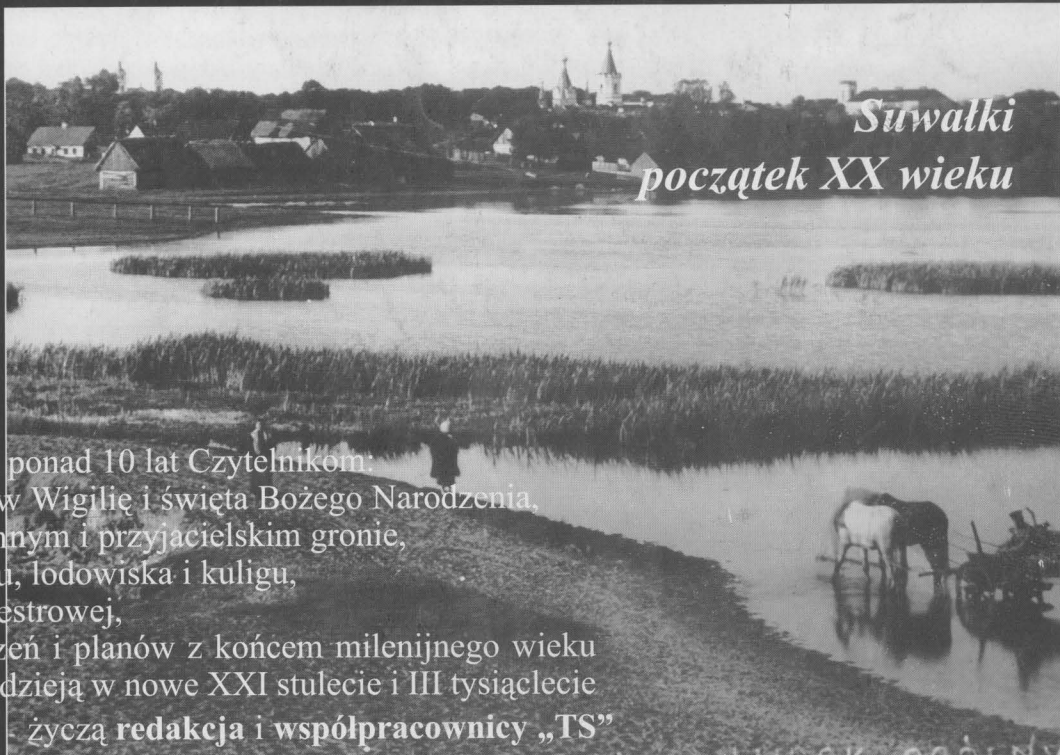
ISSN 1427-2318

NR 51/52 (527/528) ROK X

20.12.2000 r.

CENA
2,00 zł

*Już zima drapie pazurami
Drżą z zimna sanie w posadach
Łomocą końskie kopyta
Szadź na włosach osiada
Na oknie za firankami
Palma na szybie zakwita
I śnieg pada, i pada
Choinka stoi pod drzwiami
A w zielonych rumieńcach
A na białym stole z opłatkami*

*Suwałki
początek XX wieku*

Naszym drogim i wiernym od ponad 10 lat Czytelnikom:
- niezapomnianej atmosfery w Wigilię i święta Bożego Narodzenia,
- przytulnego ciepła w rodzinnym i przyjacielskim gronie,
- białego skrzypiącego śniegu, lodowiska i kuligu,
- szampańskiej zabawy sylwestrowej,
- spełnienia wszystkich marzeń i planów z końcem milenijnego wieku
oraz wejścia z ufnością i nadzieją w nowe XXI stulecie i III tysiąclecie
życzą redakcja i współpracownicy „TS”

*Suwałki
u progu XXI wieku*

Fiesta Española

w II LO publiczność na imprezie popularyzującej ten kraj. Był to w głównej części turniej wiedzy o Hiszpanii, kraju, którego języka uczy się młodzież. Program opracowała nauczycielka języka hiszpańskiego **Ewa Piech**, a zrealizowały go cztery klasy, które uczą się hiszpańskiego. Nie było to jednak zwykłe zadawanie pytań i komisyjna ocena odpowiedzi, lecz prawdziwa fiesta. Przed rozpoczęciem konkursu pary taneczne

Bienvenidos a todos las invitados en la Fiesta Española - po hiszpańsku powitano

prowadzonego w Giżycku przez absolwentkę suwalskiego liceum **Katarzynę Agafonow** klubu dały pokaz tańców hiszpańskich. Tańczyły również w przerwach między etapami konkursu.

Najatrakcyjniejszym momentem fiesty była degustacja potraw hiszpańskich. Uczennice przygotowały je z produktów spożywczych dostępnych w suwalskich sklepach. Poczę-

stunek miał wielkie powodzenie, bo na świątecznie udekorowanym stole pojawiły się dania o egzotycznych nazwach: tortilla, suplementos, gazpacho, crema catalana, arroy con leche y limon i wiele innych.

Podobną imprezę planuje się również na przyszły rok. Być może przyjedzie na nią przedstawiciel ambasady hiszpańskiej w Polsce.

(zg)

GRUDNIOWE STOKROTKI

Chyba najstarsi ludzie nie pamiętają tak ciepłego grudnia. Temperatura rzadko spadała poniżej zera. Na południu Polski ciągle rosną grzyby. W telewizji pokazywano kilka dni temu zebrane w mazowieckich lasach dorodne borowiki. Na naszym północno-wschodnim biegunie zimna również nadal jest wyjątkowo ciepło. Natura chyba zwariowała, twierdzą działkowcy, podziwiając w swoich ogródkach wiosenne kwiaty. To zdjęcie zostało wykonane w naszym mieście 18 grudnia. (ag)

ŚWIĄTECZNY DAR KRWI

Pełnoletni uczniowie Zespołu Szkół Zawodowych im. K. Brzostowskiego 8 grudnia w świetlicy swojej szkoły oddawali krew. Akcja przebiegała pod hasłem „Świąteczny dar serca młodym ludziom chorym i potrzebującym”.

Młodzież ZSZ oddaje krew już od czterech lat. W sumie zebrało się 150 litrów tego cennego leku. Uczniowie mogą poszczycić się 8 złotymi, 21 srebrnymi i 25 brązowymi odznakami Honorowego Krwiodawcy. Jeszcze do niedawna krew oddawali jedynie chłopcy. Teraz coraz częściej w akcji uczestniczą też dziewczęta.

- *Początkowo oddawano krew, aby mieć dzień wolny od nauki - powiedziała Ir. Adamowska, pedagog szkolny. - Teraz jest już zupełnie inaczej. Młodzież rozumie wagę tej decyzji. Wie, że w ten sposób ratuje czyjeś życie. Zresztą bardzo często słyszy się o wypadkach, gdzie ofiarami są młodzi ludzie. Wówczas krew jest często niezbędna. Taka akcja jak ta w naszej szkole jest piękną lekcją wychowawczą.*

Przedświąteczny dar serca uczniów ZSZ to 45 litrów krwi. Oddało ją 100 osób, w tym 12 dziewcząt.

Tekst i foto: (ag)

★ Członkowie Unii Pracy z kół w Suwałkach i Przerośli wybrali na pierwszym powiatowym kongresie partii siedmioosobową radę. Na jej czele stanął **Mieczysław Gadamer**. W jednej z podjętych uchwał sprzeciwili się działaniom władz zarówno centralnych, jak i białostockich, które pomniejszają ich zdaniem - rangę Suwałk, byłego miasta wojewódzkiego.

★ Suwalskie pielęgniarki ze szpitala wojewódzkiego w ramach solidarności z innymi trójrajującymi w kraju siostrami 13 grudnia na dwie godziny odeszły od łóżek pacjentów. Przy chorych dyżurowały oddziałowe i lekarze. Pielęgniarki z Augustowa zorganizowały

tego dnia marsz protestacyjny.

★ Prokuratura umorzyła śledztwo w sprawie napadu na suwalskiego złotnika. Zdarzenie miało miejsce 28 sierpnia około godz. 11. Napastnicy wdarli się do zakładu. Postraszyli jego właściciela pistoletem, zabrali wyroby ze złota i srebra wartości 30 tys. zł i uciekli. Wprawdzie wychodzących bandytów widziało kilka osób, ale świadkowie nie potrafili podać szczegółów, które pomogłyby policji zatrzymać napastników. Trop zgubił również policyjny pies.

★ **Stanisław Mierzejek** został odwołany z funkcji dyrektora suwalskiego oddziału Podlaskiej Regionalnej Kasy

Chorych Do czasu wyłonienia nowego obowiązki szefa oddziału pełni **Barbara Konopko**, wicedyrektor do spraw finansowo-administracyjnych.

★ Dobiega końca budowa zegara milenijnego w pasażu Grande-Synthe. Ruszy on w południe 31 grudnia.

★ Od sześciu tygodni mieszkańcy Krzywego nie mają wody w studniach. Twierdzą, iż przyczyną jest inwestycja w siedzibie Wigierskiego Parku Narodowego, gdzie zakłada się ogrzewanie geotermiczne. Zdaniem dyrekcji WPN, winę za brak wody ponosi jeden z rolników, który wykopał na swojej posesji staw. Przyczynę zbada więc ekspert - specjalnie powołany biegły.

★ Na koniec listopada w Powiatowym Urzędzie Pracy zarejestrowanych było 7546 osób. Wskaźnik, bezrobocia wynosi 16,6 proc. Od 1 stycznia zostanie skrócony (dla Suwałk i powiatu ziemskiego) okres wypłaty zasiłków - z 12 do 6 miesięcy. O 35 proc. zmniejszą się środki przeznaczone na aktywne formy walki z bezrobociem.

★ „Nasze spotkania” pod takim hasłem w Zespole Szkół nr 2 od 8 września do 5 grudnia był realizowany program profilaktyki alkoholowej i uzależnień. Objęto nim młodzież z siedmiu klas (ogółem 238 osób). Zajęcia prowadzili wychowawcy klas i pedagog szkolny. W trakcie spotkań młodzież uczyła się rozumieć siebie, kierować sobą i porozumiewać się z innymi, rozwiązywać problemy, radzić sobie w sytuacjach trudnych oraz nawiązywać kontakty z dorosłymi i rówieśnikami. Przed rozpoczęciem realizacji programu w poszczególnych klasach odbyło się szkolenie jego realizatorów prowadzone przez rzeczniczki programu: **Elżbietę Gaczkowską** i **Ewę Wiewiórowską**. Program był realizowany dzięki pomocy

Miejskiej Komisji Rozwiązywania Problemów Alkoholowych. (dos)

★ Przypominamy: do końca grudnia trwa realizacja programu „Profilaktyka Szyjki Macy””. Od poniedziałku do piątku w godz. 8.00 - 19.00 lub w sobotę w godz. 8.00 - 15.00 pacjentki w wieku 30-59 lat powinny zgłaszać się do przychodni na profilaktyczne badania ginekologiczne.

★ Dyrektor Biblioteki Publicznej im. M. Konopnickiej **Andrzej Chuchnowski** zaprezentował swoją placówkę (jej stan obecny i zamierzenia na przyszłość) na ogólnopolskiej konferencji „Biblioteki jutra - nowa perspektywa organizacji przestrzennej i funkcjonalnej bibliotek”, która odbyła się w dniach 11-12 grudnia w Bibliotece Śląskiej w Katowicach.

★ **Honorata Rudnik**, sekretarz Miejskiej Komisji Rozwiązywania Problemów Alkoholowych, reprezentowała Suwałki na uroczystej promocji dwóch najnowszych publikacji Państwowej Agencji Rozwiązywania Problemów Alkoholowych. Honorowym gościem spotkania był prymas Polski kardynał **Józef Glemp**, a patronat nad promocją objął marszałek Sejmu RP **Maciej Płażyński**.

★ W pokamedulskim klasztorze w Wigrach po raz dziewiąty odbyła się Interkulturowa Wigilia Chłopska. Organizatorami imprezy byli Regionalny Ośrodek Kultury i Sztuki oraz Ośrodek Pracy Twórczej w Wigrach.

★ W hali OSiR oraz parku Konstytucji im. 3 Maja Polsko-Litewska Izba Gospodarcza Rynków Wschodnich oraz Regionalny Ośrodek kultury i Sztuki zorganizowały wielki kiermasz przedświąteczny. Oprócz zakupów można też było uczestniczyć w wielu konkursach. Szczegóły - w następnym numerze „TS”. (ag)

KRONIKA POLICYJNA

Amator kabla

W nocy z 10 na 11 grudnia nieznanymi sprawcami ukradł kable elektroenergetyczny z Zakładu Energetycznego przy ul. Piskowej. Straty wynoszą około 600 zł.

Napad z bronią?

Zamaskowany bandyta napadł na kiosk spożywczy przy ul. Moniuszki. Postraszył ekspedientkę przedmiotem przypominającym broń i zażądał wydania pieniędzy. Zabrał z szuflady 50 złotych i uciekł.

Pirmani i sprzedawca

Kilkanaście minut po godz. 17.00 w dniu 13 grudnia przy ul. M. Konopnickiej policjanci zatrzymali dwóch młodzieńców: 16-letniego Pawła K. i 12-latkę Mariusza S., którzy wbrew obowiązującemu zakazowi używali petard. Przy sobie mieli ponad 50 sztuk najróżniejszych materiałów pirotechnicznych. Wskazali sklep i ekspedientkę, która kilkakrotnie sprzedawała im petardy. Młodymi amatorami wybuchów zajmują się rodzice, a wobec sprzedawczyni zostanie sporządzony wniosek o

ukaranie do Kolegium ds. Wykroczeń.

Różnij przy moście

Trzej mężczyźni przy moście na Czarnej Hańczy (ul. Noniewiczza) napadli na 16-latkę. Dotkliwie go pobili, zabrali portfel i kurtkę skórzaną. Poszkodowany wycenił straty na około 600 zł.

Napad na kobiety

Dwaj mężczyźni w wieku ok. 16-17 lat 12 grudnia ok. godz. 17.00 napadli na kobietę i ukradli jej torebkę z pieniędzmi, dokumentami, kosmetykami i książeczkami opłat. Ogólna wartość skradzionych przedmiotów wynosi ok. 210 zł.

Policja apeluje do mieszkańców miasta, by nie kusili bandytów, omijali miejsca odludne, słabo oświetlone i nie nosili przy sobie dużych kwot pieniędzy oraz ważnych dokumentów. (d)

Na podst. informacji udzielonych przez podkom. Krzysztofa Zielińskiego, specjalisty ds. prewencji kryminalnej i przepięczności nieletnich KMP w Suwałkach, rzeczownika prasowego komendy.

Zima i bezdomność nie powinny występować w duecie, bo każdy z tych rzeczowników osobno wlewa wystarczająco dużą dozę chłodu i niepokoju w serca. Rzeczywistość bywa jednak odmienna od najuczciwszych pragnień. Obok nas żyją ludzie pozostający w trudnej sytuacji życiowej i chociaż działania samorządu i wielu organizacji pozarządowych, łagodzą - na miarę możliwości skutki nędzy, to jednak każdy z nas ma świadomość tego, że ona wciąż czai się na ulicach i w domach obok nas.

Okres świąteczny jest czasem, kiedy częściej myślimy o bliźnich. Cokolwiek

policii, w urzędach, a także aptekach. Osoby potrzebujące mogą w ten sposób dowiedzieć się o istnieniu i lokalizacji na terenie miasta noclegowni, stołówek, punktów wydawania odzieży itp.

Samotni i niezdolni do samodzielnego funkcjonowania mają zabezpieczoną pomoc w formie usług opiekuńczych. Inni, nieporadni życiowo i niedołążni, korzystają z innych form pomocy. 232 rodziny otrzymały zasiłki na zakup opału, a w wielu wypadkach dostarczono go na miejsce.

Bezdomni na terenie naszego miasta mają zabezpieczone schronienie w noclegowni przy ulicy Sportowej, gdzie przy-

we w ramach przyznanych przez samorząd miejski dotacji celowych. Uzupełnieniem tego świątecznego tematu są także propozycje innych imprez świąteczno-noworocznych w naszym mieście.

WIGILIE I MIKOŁAJKI

Zarząd Okręgowy Polskiego Komitetu Pomocy Społecznej

wigilia 21 grudnia br. w siedzibie Polskiego Komitetu Pomocy Społecznej w Suwałkach, godz. 12⁰⁰

Oddział Okręgowy Towarzystwa Przyjaciół Dzieci

wigilia 16 grudnia br. w Barze „Retro”, godz. 11⁰⁰

Parafialny Oddział Akcji Katolickiej przy Parafii Matki Bożej Miłosierdzia

wigilia 16 grudnia br. godz. 10⁰⁰ (m. św.) – po mszy spotkanie w Domu Parafialnym

Uniwersytet Trzeciego Wieku

wigilia 20 grudnia br., godz. 15⁰⁰, Dom Nauczyciela

Stowarzyszenie Chorych na Stwardnienie Rozsiane i Osób Niepełnosprawnych

wigilia 16 grudnia br., godz. 17⁰⁰ - biblioteka przy ul. E. Plater

Centrum Interwencji Kryzysowej przy Parafii pw. Najświętszego Serca Pana Jezusa

wigilia 21 grudnia br., godz. 17⁰⁰ w siedzibie Centrum

Suwałskie Stowarzyszenie Wspierania Inicjatyw Lokalnych Pomocy Społecznej

wigilia 22 grudnia br., godz. 16⁰⁰ w Hotelu „Suwałszczyzna”

mikołajki 4 stycznia 2001 r., godz. 15⁰⁰ biblioteka przy ul. E. Plater

Spółeczna Organizacja Przyjaciół Dzieci „Przystań”

wigilia 19 grudnia br., godz. 17⁰⁰

Świetlica środowiskowa przy Oratorium św. Jana Bosko

wigilia 22 grudnia br. godz. 16⁰⁰

Parafialny Oddział Akcji Katolickiej przy Parafii św. Apostołów Piotra i Pawła

wigilia 21 grudnia br., godz. 18⁰⁰

Caritas Parafii Rzymskokatolickiej św. Aleksandra

mikołajki - wydawanie paczek dzieciom z parafii w dniu 20 grudnia br. w godz. 17⁰⁰ - 18⁰⁰

Parafia Rzymskokatolicka św. Kazimierza Królewicza

mikołajki 21 stycznia 2001 r., godz. 13³⁰ (msza św.), po mszy impreza w Szkole Podstawowej nr 10.

ZE ŚWIĘTAMI W TLE

by się nie powiedziało się o społeczeństwach dzisiejszego świata, to mimo wszystko uważam, że świadomość nędzy wzrasta wprost proporcjonalnie do niej samej jako zjawiska społecznego.

W bieżącym roku samorząd miejski Suwałk przekazał różnego rodzaju organizacjom pozarządowym realizującym zadania miasta prawie 20,5 tys. złotych z przeznaczeniem tych środków na organizowanie wigilii i mikołajek dla osób pochodzących z różnych środowisk i grup społecznych. Ta forma pomocy, upowszechniona od dawna również w najbogatszych krajach świata, nie wpływa wprawdzie jednorazowo na zmianę statusu najuboższych, ale jest symbolicznym dowodem dzielenia się tym, co mamy, z innymi ludźmi, dla których niejednokrotnie paczka świąteczna czy posiłek wigilijny mieszczą się jedynie w sferze marzeń.

Ale wigilie organizowane w okresie świąt to nie tylko spełnianie pragnień andersenowskiej „dziewczynki z zapałkami”. To również integracja ze środowiskiem suwalczan trzeciego, a nawet czwartego pokolenia, to okazanie więzi z tymi, którzy żyją wśród nas, będąc sprawnymi inaczej, to uśmiech w stronę dzieci, dla których rodzina nie zawsze kojarzy się z poczuciem bezpieczeństwa, a dom z ciepłem i ochroną.

Bezdomność w okresie świąt brzmi szczególnie boleśnie. Miejski Ośrodek Pomocy Społecznej w Suwałkach podjął już szereg działań związanych z pomocą i poprawą warunków życia tym, których los postawił w najtrudniejszej sytuacji życiowej. Informacje o możliwościach uzyskania takiej pomocy zamieszczono w większości obiektów użyteczności publicznej, tj. na dworcach, w szpitalu, w budynku

gotowanych jest dla nich 15 miejsc. Aktualnie przebywa tam 13 osób. Mając na uwadze tendencję wzrostową zjawiska bezdomności, zwłaszcza w okresie zimowym, MOPS zawarł porozumienie z Podlaskim Centrum Pomocy Bliźniemu „Markot” w Garbasie, gdzie w stosunku do osób nieposiadających żadnych źródeł dochodu koszty pobytu pokrywane są ze środków suwalskiego ośrodka.

Kwotę 16 tys. zł przekazał Miejskiemu Ośrodkowi Pomocy Społecznej Wojewoda Podlaski z przeznaczeniem na wdrażanie programu dotyczącego łagodzenia skutków bezdomności. Celem programu jest stworzenie możliwości dziennego pobytu na bazie istniejącej noclegowni oraz organizacja bezdomnym wolnego czasu i stwarzanie warunków sprzyjających integracji podopiecznych, a także aktywizowanie ich do nawiązania zerwanych wcześniej więzi rodzinnych.

O poziomie świadomości społeczeństwa świadczą między innymi troska państwa oraz warunki życia, jakie stwarza ono najuboższemu, bezdomnemu, niedołążnemu czy sierotom. Przerażająca w dzisiejszym świecie, a rosnąca proporcjonalnie do rozwijającej się cywilizacji, nędza coraz częściej ma niewiele wspólnego z życiową bezradnością jej ofiar.

Każda forma pomocy jest ważna na tyle, na ile wciąż jeszcze ważny jest człowiek z jego nieskończonym pragnieniem i dążeniem do pojmowanej w sensie largo wolności, ograniczeniem której jest każdy rodzaj ubóstwa.

Poniżej zamieszczam informacje dotyczące organizowanych na terenie Suwałk uroczystości wigilijno-mikołajkowych realizowanych przez organizacje pozarządowe

PREZYDENT MIASTA

W ubiegłym tygodniu prezydent **Grzegorz Wołagiewicz**:

★ wziął udział w świątecznym spotkaniu członkowskim Polsko-Litewskiej Izby Gospodarczej Rynków Wschodnich z udziałem przedstawicieli polskiego życia politycznego i gospodarczego oraz placówek dyplomatycznych w Polsce, a wśród nich ambasadora **Stanisława Cioska**, doradcy prezydenta RP, i podsekretarza stanu w Kancelarii Prezydenta RP **Andrzeja Majkowskiego**, które odbyło się w warszawskim hotelu Marriott,

★ wraz z przewodniczącym suwalskiej Rady Miejskiej **Andrzejem Kolenkiewiczem** uczestniczył w ingresie do Katedry Ełckiej biskupa **Edwarda Samsela**,

★ wziął udział w X Interkulturowej Wigilii Chłopskiej w klasztorze pokamedulskim w Wigrach,

★ złożył życzenia mieszkańcom Suwałk i przełamał się z nimi oplatkiem w trakcie imprezy „Sianko Wigilijne” w parku Konstytucji 3 Maja,

Fot. D. Skłodowska

★ wręczył nagrody Prezydenta Miasta Suwałk za 2000 rok w dziedzinach kultury i turystyki (na zdjęciu) oraz nagrody uczestnikom konkursów organizowanych podczas Suwalskiego Kiermaszu Przedświątecznego. (ag)

ZARZĄD MIASTA

Zarząd Miasta Suwałk, obradując w dniu 12 grudnia 2000 roku:

★ zatwierdził wniosek dyrektora Zarządu Budynków Mieszkalnych w Suwałkach dotyczący wyniku przetargu na wykonanie przyłącza wodociągowego i instalacji wodnokanalizacyjnej w budynku przy ul. Kościuszki,

★ podjął uchwałę w sprawie ogłoszenia wykazu lokali mieszkalnych przeznaczonych do sprzedaży i stanowiących mienie gminne miasta,

★ zapoznał się z informacją dotyczącą wykonania medali „Honorowy Obywatel Miasta Suwałk” oraz „Zasłużony dla Miasta Suwałk”,

★ zatwierdził projekt uchwały Rady Miejskiej dotyczący powierzenia prowadzenia zadań z zakresu przeciwdziałania bezrobociu,

★ zatwierdził porządek XXXIV sesji Rady Miejskiej,

★ przyjął projekt uchwały Rady Miejskiej w sprawie opłaty administracyjnej,

★ przyjął propozycję tematów Zarządu Miasta do planu pracy Rady Miejskiej w 2001 roku,

★ zapoznał się z działaniami Wydziału Oświaty, Wychowania i Sportu Urzędu Miejskiego w zakresie wdrażania II etapu reformy systemu edukacji.

Anna Walulik - rzecznik Urzędu Miasta

Z PRAC KOMISJI...

Grudniowe posiedzenie **Komisji Oświaty i Wychowania Rady Miejskiej** miało uroczysty charakter i odbyło się w Państwowej Szkole Muzycznej I i II Stopnia. Dyrektor **Bernard Michniewicz** zaprezentował osiągnięcia placówki, zwracając uwagę na wysoki poziom kształcenia oraz licznych laureatów konkursów i przeglądów. Szkoła muzyczna (podobnie jak i inne placówki artystyczne w Polsce) jeszcze przez rok będzie podlegała Ministrowi Kultury i Dziedzictwa Narodowego. Od 1 stycznia 2002 roku przejdzie pod opiekę samorządu.

Członkowie komisji wysłuchali krótkiego koncertu w wykonaniu uczniów szkoły, potwierdzającego profesjonalizm i wysoki poziom kształcenia w placówce. Młodzież przygotowały **Urszula Nalaskowska** i **Marlena Borowska**.

Komisja zaopiniowała pozytywnie projekt uchwały w zakresie opłat za przedszkola, dostosowującej stan obecny do zmiany od 1 stycznia 2001 roku numeracji przedszkoli.

Komisja nie odniosła się do zmian w zasadach i kryteriach dopłat do doskonalenia i do kształcenia nauczycieli. Po burzliwej dyskusji wiceprezydent **Mieczysław Jurewicz** poinformował, że jest to uchwała Zarządu Miasta, a nie projekt uchwały. Wobec tego komisja większością głosów nie zaopi-

niowała propozycji zarządu.

Przyjęty został „Plan pracy komisji na 2001 rok”. W okresie wprowadzania zmian w systemie oświaty liczba problemów do rozwiązania ciągle rośnie, w związku z tym spotkania komisji oświaty będą odbywały się nie rzadziej niż raz w miesiącu. Szczególnie „gorący” będzie pierwszy kwartał, gdyż wtedy należy określić sieć szkół i dostosować ich obwody. Spotkania będą w dalszym ciągu odbywały się w placówkach oświatowych, po to by radni mieli także możliwość zapoznania się na bieżąco z problemami poszczególnych jednostek.

Do planu pracy Rady Miejskiej na 2001 rok komisja zaproponowała włączenie tematyki oświatowej w zakresie określenia obwodów szkół oraz opracowania strategii rozwoju oświaty do 2005 roku. Uznając zasadniczą rolę edukacji w działaniach naszego samorządu, członkowie komisji zaproponowali powołanie doraźnej komisji Rady Miejskiej do spraw procedury i uchwalenia miejskiej „konstytucji oświatowej”.

Podsumowano także pracę komisji za okres dwóch lat, czyli połowę kadencji, o czym szczegółowo napiszemy w kolejnym numerze „Tygodnika Suwalskiego”.

(zd)

DYŻURY RADNYCH

Radni suwalskiej Rady Miejskiej pełnią dyżury w pokoju nr 1 Urzędu Miejskiego (budynek starostwa Powiatowego w Suwałkach, ul. Noniewicza 10).

Radni klubu Forum Samorządowe Mieszkańców Suwałk dyżurują w **pierwszy czwartek miesiąca w godz. 16.00-17.00.**

Radni klubu Sojuszu Lewicy Demokratycznej pełnią dyżury w każdy **pierwszy i trzeci wtorek miesiąca przy ul. Mickiewicza 15 w godzinach 16.30 – 18.00.**

Dyżury radnych klubu Dobro Wspólne – AWS: **Edmund Sołoń** – 22.12, w godz. 17.00-19.00, pok. nr 1 Urzędu Miejskiego, **Stanisław Dziemian** – 24.12, w godz. 12.00-14.00, Dom Parafialny Matki Bożej Miłosierdzia, ul. S. Wyszyńskiego 3. (ag)

NARODZIŁ SIĘ DWA TYSIĄCE LAT TEMU

W czasie historycznie określonym - za panowania cesarzy rzymskich Augusta i Tyberiusza - żył Jezus. Pracował fizycznie - był cieślą, za uchem nosił wiór jako symbol swego zawodu. Jadał chleb, ryby, oliwki, chadzał ówczesnymi drogami i ścieżkami.

Wypowiadał jednak słowa niezwykle - twierdził, że jest Mesjaszem, który przyszedł na świat, aby dać świadectwo prawdzie. Podawał się za Syna Bożego. Wielu uwierzyło Mu i towarzyszyło w pielgrzymowaniu po Palestynie. Z łatwością czynił cuda. Spodziewano się, że wyzwoli naród Izraela z rzymskiej niewoli. Jednak zginął on bez jakiegokolwiek oporu. Jeszcze dziwniejsze było i to, że ci, którzy szli za nim, nie tylko tym się nie zrazili, ale rozeszli się po świecie, aby głosić Jego naukę. Bardzo wielu przypłaciło to śmiercią. Krzyżową klęskę potraktowano jako symbol zwycięstwa. Od tego czasu krzyż - uprzednio znak hańby - nabrał zupełnie innego znaczenia.

NIEZNANE SZCZEGÓŁY

Życie Jezusa zawiera wiele niewiadomych, zagadek, które do dzisiaj nie zostały rozwiązane. Właściwie nie wiadomo dokładnie, ani kiedy się On urodził, ani kiedy umarł. Nie udało się również ustalić podstawowych danych dotyczących Jego życiorysu, w tym osiedla rodzinnego, ewentualnego rodzeństwa itp.

Jezus jest ściśle związany z historią ludzkości, ale jednocześnie przekracza jej ramy. Mimo że pozostały po Nim dokumenty historyczne, ręcznie pisane Ewangelie, to stanowi On jednak „znak, któremu sprzeciwiać się będą”. Każde pokolenie podejmuje dyskusję na Jego temat. Jedni bezgra-

nicznie w Niego wierzą, a inni odrzucają zarówno Jego, jak i głoszoną przez Niego naukę.

HISTORYCZNE RAMY

Czasy, w których żył Jezus, są zdecydowanie historyczne. To nie jest jakiś legendarny okres, umieszczony w bliżej

Przeostroża „Nie sądzcie, abyście nie byli sądzeni. Bo takim samym sądem, jakim wy sądzicie, was sądzić będą” warta jest większego zastanowienia, także przez osoby będące daleko od Kościoła. Podobnie jak stwierdzenie: „Gdy zobaczyłeś brata twego, zobaczyłeś Boga”.

Piero della Francesca: Narodzenie, ok. 1470 r.

nieokreślonym czasie i miejscu, gdzie mamy do czynienia z mitologicznymi bożkami. W I wieku n.e. istniało cesarstwo rzymskie. Za życia Jezusa tworzyli m.in. Seneka i Liwiusz. To znani pisarze, których dzieła zachowały się do czasów współczesnych.

ZMIANA ZNACZENIA POJĘĆ MORALNYCH

Można mieć różny stosunek do Jezusa i Jego nauki. Jest jednak faktem, że od chwili, gdy nad Jeziorem Tyberiadzkim wypowiedział słowa swoich błogosławieństw, pojęcia moralne nabrały innego znaczenia.

JEZUS I POLITYKA

Jak wobec polityki zachowywał się Jezus? Odpowiedź na to pytanie jest łatwa i prosta. Wykazywał daleko idącą powściągliwość. Był ponad wszystkimi żydowskimi sporami politycznymi. A przecie żył w kraju okupowanym przez Rzymian i z pewnością niektórzy Jego rodacy oczekiwali, że w jakiś sposób włączy się w walkę wyzwolenczą. Lecz On nie poparł żadnego żydowskiego stronnictwa, nie brał udziału w doraźnych sporach politycznych. Nie łączyły Go też żadne więzi z sadu-

ceuszami kolaborującymi z Rzymem. Krytycznie oceniał postępowanie faryzeuszy posłusznych władzy, dbających nadmiernie o respektowanie żydowskich norm i obyczajów. Był jednoznaczny w ocenie ich praktyk religijnych, wykonywanych jedynie na pokaz. Jego misją była wewnętrzna przemiana człowieka, bo tylko ona może być podstawą pozytywnych zmian społeczno-gospodarczych. Gdy wybuchło powstanie zelotów przeciwko rzymskiemu okupantowi, to w żaden sposób ich nie poparł. Również żadnym słowem nie sprzeciwił się ówczesnemu ustrojowi niewolniczemu. Ani doraźna walka polityczna, ani też powstanie czy wojna narodowo-wyzwoleńcza nie skłoniły Go do wystąpień politycznych. Może warto w szerszym zakresie odczytać tę postawę i traktować ją jako wzór do ponadczasowego chrześcijańskiego naśladownictwa.

QUO VADIS DOMINE?

Pisarz Henryk Sienkiewicz w „Quo vadis” umieszcza słynną scenę, w której apostoł Piotr, „opoka” Jezusa, opuszcza Rzym w wyniku prześladowań, jakie dotknęły pierwszych chrześcijan. Gdy dostrzega naprzeciw niemu w kierunku Rzymu zmierza Jezus, zadaje Mu pytanie: „Dokąd idziesz, Panie?”. Otrzymuje odpowiedź, że na ponowne ukrzyżowanie. To podobno jedynie wymyślona scena, ale jakże wymowna i ponadczasowa.

Gdy piszę ten tekst, dostrzegam skrawek „Gazety Wyborczej”, a na nim zdania: „Ludzkość postępuje tak, jakby ponad nią nie było już nic, a człowiek był - pomimo swojej przemijalności i ograniczonej zdolności pojmowania - stwórcą, panem i właścicielem wszechświata”. Sporo w tym racji, choć jest też prawdą, że wielu nadal zawierza Jezusowi, który już od 2000 lat proponuje wszystkim inną drogę ziemskiego życia.

Jerzy Broc

- Pełni Pan w Suwałkach odpowiedzialną funkcję na przełomie wieków. Czy odczuwa Pan brzemień tego czasu?

- Rzeczywiście przyszło mi pełnić funkcję prezydenta miasta na przełomie wieków i tysiącleci. To zawsze zobowiązuje, a w tak szczególnym okresie ma na pewno dodatkowe znaczenie.

- Kiedyś mówiło się, że w roku 2000 i w następnych latach będziemy żyć w zupełnie innych warunkach. Mieliliśmy poruszać się dziwnymi pojazdami, jeść jedynie bogate w witaminy pigułki, a pracować miały zamiast ludzi roboty. Nie wiele z tych ówczesnych wyobrażeń zostało zrealizowanych...

- Pamiętam, że w dzieciństwie rysowaliśmy w szkole nasze wyobrażenia roku 2000. To był zupełnie inny świat i odmienne warunki życia, pracy i wypoczynku. Niestety, te przewidywania, nierzadko podbudowane naukowymi prognozami, zrealizowano tylko w tak niewielkiej części. Nadal życie przeciętnego człowieka pełne jest trosk o codzienny byt. Wielu nie ma pracy ani perspektywy otrzymania mieszkania. Czuję się w małej części za to odpowiedzialny, choć mam świadomość bardzo ograniczonych możliwości realizacji tych potrzeb przez władze miejskie.

- Po tych milenijnych rozważaniach przejdźmy do naszych suwalskich konkretów. Jakie dokonania Pańskiej 6-letniej prezydentury uważa Pan za najbardziej istotne dla teraźniejszości i przyszłości mieszkańców Suwałk?

- Trudno jest klasyfikować dokonania według skali ważności, ale sądzę, że najważniejsze z nich to: zbudowanie nowej szkoły na osiedlu Północ III oraz trzech

przyszkolnych hal sportowych, modernizacja wielu suwalskich ulic i chodników, polepszenie miejskiego układu komunikacyjnego, m.in. poprzez zbudowanie tzw. małej obwodnicy, modernizacja oczyszczalni ścieków dotycząca usuwania związków biogenych, tj. fosforu, azotu i gospodarki osadowej zgodnie z wymogami Unii Europejskiej oraz uruchomienie nowoczesnej kompostowni. Te przedsięwzięcia to dobra ekologiczna przepustka w XXI wiek.

Bardzo ważne jest też powołanie Suwalskiej Specjalnej Strefy Ekonomicznej, opracowanie „Strategii zrównoważonego

NIECH ODMIERZA TYLKO POMYŚLNE GODZINY...

Z prezydentem Suwałk Grzegorzem Wołagiewiczem rozmawia Jerzy Broc.

rozwoju Suwałk do roku 2015”, pokonanie różnorodnych przeszkód związanych z jednoczesnym wprowadzeniem w Polsce czterech reform, w tym administracyjnej, co spowodowało utratę przez Suwałki statusu miasta wojewódzkiego.

Takie i inne zadania zrealizowaliśmy pomyślnie, bo udało się nam pozyskać także z zewnątrz spore dodatkowe środki finansowe. Wymagało to wielu zabiegów i dużej kompetencji osób sporządzających stosowne wnioski.

- Czego chciałby Pan jeszcze dokonać w Suwałkach w ostatnich dwóch latach obecnej kadencji?

- Już rozpoczęliśmy realizację niektórych zadań ujętych we wspomnianej strategii. Obejmują one przede wszystkim: utworzenie wyższej uczelni, poprawę stanu bezpieczeństwa, m.in. przez wprowadzenie monitoringu ulic, zwiększenie atrakcyjności Suwałk dla inwestorów krajowych i zagranicznych. Mam tu na myśli szersze stosowanie ulg i zwolnień podatkowych oraz przygotowanie lokalizacji.

- „Strategia...” sięga roku 2015. Zawiera wiele ambitnych zadań. Czy przy obecnym stanie budżetu miasta jesteście w stanie ją realizować?

- Budżet miasta uzależniony jest przede wszystkim od dotacji i subwencji przekazywanych nam z budżetu państwa. Niestety, te środki są realnie coraz mniejsze i nie mamy na to żadnego wpływu. Niemniej jesteśmy na etapie opracowywania wieloletniego planu inwestycyjnego.

- Jakie nadzieje i obawy wiąże Pan z nowym rokiem, a może nawet i z nowym wiekiem?

- Mam nadzieję, że nowy rok będzie

kolejnym okresem pomyślnego rozwoju Suwałk, realizacji zamierzeń Rady Miejskiej i moich własnych. Na początku nowego wieku mamy być członkiem Unii Europejskiej. Liczę, że powinno to spowodować wzrost rangi Suwałk jako ważnego ośrodka transgranicznego. Jeżeli pomyślnie zapowiedzi, związane z członkostwem w UE, spełnią się bez utraty naszej tożsamości narodowej i przyczynią do poprawy warunków życia, to sądzę, że możemy mieć powody do patrzenia w przyszłość z pewnym optymizmem. Oczywiście mam też obawy, bo niedostatecznie realizuje się w Polsce przed-

wyborcze programy i zapewnienia. Oby doraźna, krótkowzroczna polityka społeczno-gospodarcza oraz nadmierne upolitycznienie życia społecznego były w odwrocie, ponieważ hamują one nasz rozwój.

- Jak Pan spędzi zbliżające się święta i nadchodzący Nowy Rok?

- Święta Bożego Narodzenia tradycyjnie spędzę na wsi u rodziców, wśród najbliższej rodziny. W sylwestra na pewno spotkam się o północy z mieszkańcami Suwałk. Nie wykluczam udziału w jakimś balu, ale ostateczną decyzję podejmę wspólnie z małżonką.

Korzystając z okazji pragnę złożyć wszystkim mieszkańcom Suwałk życzenia z okazji świąt i nowego roku. Niech nowo zbudowany zegar milenijny odmierza suwalczanom jedynie pomyślne godziny.

- Dziękuję za rozmowę.

IMPREZY - CO, GDZIE, KIEDY?

20.12 - „Choinka pod choinkę”, godz. 12.00-16.00, pasaż Grande-Synthe (przy MDK),

27.12 - koncert zespołu „Night Come”, godz. 19.00, sala granatowa ROKiS,

28.12 - koncert koled i pastorałek w wykonaniu Alicji Majewskiej, Haliny Frąckowiak i Zbigniewa Wodeckiego z akompaniamentem Włodzimierza Korcza, godz. 18.00, hala OSIR,

29.12 - „Hyde Park”, godz. 18.00, sala granatowa ROKiS,

31.12 - odsłonięcie zegara milenijnego, godz. 12.00, pasaż Grande-Synthe,

31.12/1.01 - „Sylwester 2001 pod gwiazdami”, godz. 21.30 - 2.01, park Konstytucji 3 Maja.

Sklepy pełną parą przygotowują się do świąt. Kuszą kolorowe reklamy, do zakupów zachęcają liczne promocje, przeceny i bonifikaty. A klienci mają coraz większy problem z wyborem odpowiednich upominków i przygotowaniem świątecznego stołu. Przed szaleństwami wydatków hamują tylko skromne portfele. Średnio na prezenty dla kilkuosobowej rodziny trzeba wydać kilkaset złotych. Kolejne setki to przygotowanie bożonarodzeniowego menu.

PRZEDŚWIĄTECZNA ZAWIERUCHA

Najwcześniej „zaopatrujemy” św. Mikołaja. Ostatnimi czasami, jak twierdzą suwalskie ekspedientki, częściej wybieramy raczej niedrogo upominki. Staramy się, by były oryginalne, gustowne, a przede wszystkim, by sprawiły przyjemność. W sklepach panuje prawdziwy zawrót głowy. Kobiety lubują się w niewielkich, dyskretnych bibelotach, pachnidłach, ciuchach. Prezentem, który spodoba się każdej pani, są wyroby z wikliny ozdobnej - od 50 złotych wzwyż, bądź ręcznie malowane porcelanowe lub gliniane dzwonki. W dobrym guście są też niezły kosmetyk czy elegancka woda toaletowa. Można je kupić od 60 złotych za niewielką flaszeczkę do kilkuset. Ceny kształtuje w pierwszym rzędzie renowa firmy, w dalszym - kompozycje zapachowe. „Nieśmiertelne” prezenty, które ucieszą każdą białogłową, to ekskluzywna i gustowna bielizna za około 100 zł, zegarek bądź książka - najlepiej najnowszy hit z księgarskich półek. Dla panów można polecić całą gamę koszul (od 50 zł wzwyż) i krawatów (ok. 30 zł), palaczkowi - elegancką papierosnicę (60 - 70 zł). Mężczyznom w różnym wieku podobają się bezpretensjonalne i gustowne przybory do pisania, wody toaletowe, przy czym ceny tych ostatnich są zbliżone do damskich pachnidel. W dalszym ciągu popularne są uniwersalne szaliki, skarpety i rękawice. Bardziej wymagające gusty może zadowolić bogata oferta sklepu ze starociami, gdzie królują piękna stara porcelana, moździerz, eleganckie figurki,

wyroby z cyny, sztućce, lampy naftowe, wyroby szklane.

Gusta najmłodszych kreuja bajki i filmy dla dzieci. Sklepowe półki aż uginają się od „teletubisiów” (największy kosztuje około 170 zł, najmniejszy - 30), „pokemonów”, „dragonów”, „spajdermenów”, „supermenów” i „batmanów”. Na topie są ciągle klocki, puzzle i gry planszowe oraz maskotki i atrakcyjne przybory do pisania, malowania i rysowania. Do niedawna marzeniem dziewczynek były amerykańskie lalki „Barbie”. Najtańsza, jaką wypatrzyliśmy w suwalskich sklepach, kosztowała 38 zł, a najdroższa - dużo ponad 100 złotych. Kieszenie rodziców ratują gorzej wykonane, ale dużo tańsze podróbki. Lalki „ślicznotki” wypierają już szeroko reklamowane w telewizji „dzidzusię”. Kosztują od 35 do 300 zł. Najnowszy hit - „baby born” - w najskromniejszym

wydaniu kosztuje około 70 zł. Aż włos na głowie się jeży, ile trzeba wydać na dzidzusia, którego sprytny producent wyposażył w wózek płytki, głęboki i nosidełko. Chłopcy szaleją na punkcie zdalnie sterowanych aut (od 60 zł wzwyż), „action menów” i klocków „lego”, z których zbudować można prawie wszystko. Mniej zasobne portfele mogą pozwolić sobie na resoraki różnych wielkości i cen, przy czym najmniejszy i najskromniejszy pojazd kosztuje od 5 zł wzwyż.

Gwiazdkowe szaleństwo i paczki, otwierane z wypiekami na twarzach, kosztują rodziców masę wyrzeczeń i pracy. Wielu nie stać na to, by spełnić życzenia swoich pociech. Najwięcej świątecznych i dużo tańszych niż w firmowych sklepach drobiazgów można kupić na suwalskim bazarze. Tam już od listopada jest świątecznie.

Bez choinki to nie święta

Od 18 grudnia suwalskie Nadleśnictwo rozpoczyna sprzedaż świeżych drzewek od 15 zł za półtorametrowe do 60 za ponadtrzymetrowe. Rosnącym powodzeniem cieszą się choinki sztuczne. Ceny dyktują firma, wysokość i gęstość gałązek. Za półmetrowe ładne drzewko trzeba zapłacić około 60 zł, za ponaddwumetrowe - 200-600 zł. Ceny ozdób nie przebijają mocno ubiegłorocznych. Każdy może znaleźć coś dla siebie. Podobnie jest i ze stroikami świątecznymi (ceny od 10 do 100 zł). Oszczędni zapewne tradycyjnie odkurzą zapasy.

Świąteczny stół

Sprzedawcy ryb przekonują, iż karpia na pewno nie zabraknie (cena średnio około 10-15 zł za kilogram). Droższe są śledzie i ryby tzw. szlachetne. Warto było jesienią pochodzić po lesie, bo suszone grzyby są bardzo drogie. Za małą torebkę suszonych borowików gospodynie z podsuwalskich miejscowości, handlujące na bazarze, życzą sobie co najmniej 10 zł. W sklepach spożywczych i tak jest drożej. Ryby i grzyby to nie wszystko, bo pozostają jeszcze mięso, wędliny, ciasta i inne łakocie. To kolejne setki złotych do wyjęcia. Do tego należy dorzucić bale sylwestrowe, kreacje (znów taniej będzie odmłodzić zesłoroczne), wizyty u kosmetyczki i fryzjera. Wszak przygotowujemy się do przeżycia ostatniej nocy tego wieku. Alternatywą godną polecenia jest wspólna sylwestrowa noc pod gwiazdami w parku Konstytucji 3 Maja, jaką przygotowują już po raz drugi władze miasta. Ubiegłoroczny udany debiut zachęca do tego najprostszego a zarazem wyjątkowego balu.

Niektórzy twierdzą, iż Boże Narodzenie, a później powitanie nowego roku, stulecia i tysiąclecia jest tak niezwykle, że warto się zapożyczyć, by wszystkie te zdarzenia na długo zapamiętać.

(dos)

Z prac Miejskiej Komisji Rozwiązywania Problemów Alkoholowych

BĘDZIE WIĘCEJ NA PROFILAKTYKĘ

Opracowanie projektu programu na rok 2001 stanowiło główny temat ostatniego posiedzenia plenarnego Miejskiej Komisji Rozwiązywania Problemów Alkoholowych w Suwałkach, które odbyło się w dniu 6 grudnia br.

Komisja na jednym z wcześniejszych posiedzeń określiła podstawowe cele działalności, tj. zapobieganie powstawaniu nowych, zmniejszanie rozmiarów już występującego zjawiska problemów alkoholowych oraz minimalizowanie skutku nadużywania napojów alkoholowych.

W przyjętym na 2001 roku programie wyróżnione zostały pierwszoplanowe kierunki działalności, m.in. zwiększenie skuteczności i dostępności terapii dla osób uzależnionych od alkoholu, a także dla członków ich ro-

dzin, wspieranie programów rehabilitacyjnych dla osób uzależnionych, wspieranie działalności środowisk wzajemnej pomocy osób z problemem alkoholowym oraz stowarzyszeń prowadzących programy profilaktyczne i naprawcze, tworzenie miejsc do zabaw i wypoczynku bez alkoholu jako alternatywnych form spędzania wolnego czasu.

Miejski program składa się z pięciu podstawowych zadań zaplanowanych do zrealizowania 2001 roku podzielonych na zadania szczegółowe. Oprócz zadań realizowanych w br., znalaz-

ły się w nim ciekawe nowe formy pracy. Niektóre z nich warto wymienić.

Z inicjatywy komisji w przyszłym roku uruchomiony zostanie Dzienny Oddział Terapii Uzależnienia od Alkoholu przy ul. Sportowej 24. Niebawem rozpocznie również działalność Punkt Profilaktyki i Przeciwdziałania Uzależnieniom „Pomarańczowa Linia” przy Specjalistycznym Oddziale Biblioteki Publicznej przy ul. Waryńskiego 39a.

Z działań profilaktycznych przeznaczonych dla dzieci i młodzieży szkolnej obok kontynuowanych programów „Noe”, „Elementarz” i „Spójrz inaczej” prowadzone też będą nowe programy: „Korekta”, „Jaś i Małgosia na tropie - Program Domowych Detektywów”.

Szczególną uwagę poświęco-

no osobom doświadczającym przemocy w rodzinie. Komisja finansować będzie funkcjonowanie Centrum Interwencji Kryzysowej, gdzie oprócz schronienia osoby te otrzymają pomoc terapeutyczną, psychologiczną i uzyskają poradę prawnika. Zaplanowano również udział w ogólnopolskiej kampanii „Powstrzymać przemoc wobec dzieci”.

W programie przewidziane jest także kontrolowanie przez członków komisji punktów sprzedaży napojów alkoholowych, a zwłaszcza przestrzegania zakazu sprzedaży alkoholu osobom nieletnim.

MKRPA przyjęła jednogłośnie zaproponowany projekt programu. Na jednej z najbliższych sesji zostanie on przedłożony do zaakceptowania przez Radę Miejską. (rł)

TATO, MAMO, NIE PIJ!

W czwartek, 23 listopada br., w Przedszkolu nr 12 odbyło się podsumowanie konkursu plastycznego o problematyce przeciwalkoholowej. Jego uczestnikami byli suwalscy gimnazjaliści i przedszkolacy. Konkurs został zorganizowany przez Oddział Profilaktyki Zdrowia Miejskiej Stacji Sanitarно-Epidemiologicznej przy współdziałaniu Miejskiej Komisji Rozwiązywania Problemów Alkoholowych, no i oczywiście gospodarzy.

Konkursowe hasło, skierowane do najmłodszych, brzmiało „Tato, mammo, nie pij, a będziemy szczęśliwą rodziną!”. Gimnazjaliści mieli natomiast ustosunkować się do hasła „Alkohol – stop! Nie daj się namówić!”. W sumie na konkurs nadesłano ponad dwieście prac. Fachowym okiem oceniła je **Jadwiga Błaszczuk-Jurkonis**.

W kategorii przedszkolaków za najciekawsze uznano prace **Magdy Stefanowicz** z Przedszkola nr 20, **Pauliny Dereżyńskiej** z Przedszkola nr 11 i **Tomasza Lejmela** z Przedszkola nr 18.

W kategorii gimnazjalistów nagrodzono dziewięć osób:

Tomasza Polkowskiego z SP nr 5 (dopuszczonego wyjątkowo po obejrzeniu ciekawej pracy, pomimo że nie jest jeszcze uczniem gimnazjum), **Paulinę Gorlewską** z Gimnazjum nr 6, **Annę Jutkiewicz** z Gimnazjum nr 4, **Aleksandrę Chlebus** i **Annę Truchan** z Gimnazjum nr 5, **Katarzynę Pstrzoch**, **Magdalenę Aniszczuk**, **Katarzynę Wojdełko** i **Iwonę Taraszkiewicz** z Gimnazjum nr 1.

Nie jest przypadkiem, że uroczystość podsumowująca odbyła się właśnie w tej placówce. Dyrektorka tego przedszkola, **Teresa Zadykowicz**, jest też członkiem MKRPA. (rł)

Listy...

SPORT DLA KAŻDEGO

Uważam, że w szkolnym wychowaniu fizycznym i zajęciach pozalekcyjnych rekreacyjno-sportowych nie powinno być miejsca na działania eliminujące mniej sprawne dzieci i młodzież.

Zarówno dzieci mniej zdolne, jak i uzdolnione motorycznie, powinny mieć taką samą – równoprawną – możliwość udziału w pozalekcyjnych zajęciach rekreacyjno-sportowych. Dlatego postuluje, aby w szkołach podstawowych, gimnazjach i szkołach średnich obok sekcji wyczynowych istniały sekcje niewyczynowe w różnych dyscyplinach sportowych, na które mogłyby uczęszczać dzieci w różnym stopniu uzdolnione motorycznie.

Z przykrością muszę stwierdzić, że w dotychczasowym modelu zajęć pozalekcyjnych w naszym mieście stwarza się tylko możliwości uczestnictwa w nich dzieci i młodzieży sprawnej motorycznie poprzez uczestnictwo w ligach, rozgrywkach w ramach Igrzysk Młodzieży Szkolnej, współzawodnictwie sportowym szkół podstawowych

i ponadpodstawowych. Szkoły, aby jak najlepiej wypaść, zdobyć jak największą ilość punktów, wystawiają w tych rozgrywkach (oczywiście w różnych dyscyplinach sportowych) najsprawniejszych uczniów – przeważnie tych samych (jest to grupa 10-20 uczniów). A co oferuje się dzieciom mniej sprawnym? Praktycznie nic!

Dlatego apeluję, by Wydział Oświaty, Wychowania i Sportu Urzędu Miejskiego zaproponował dyrektorom szkół w naszym mieście, aby w swoich planach ujęli, obok sekcji sportowych wyczynowych, także sekcje sportowe niewyczynowe, na które mogłyby uczęszczać dosłownie wszystkie dzieci ze szkoły, jeśli chodzi o „tężyznę” fizyczną (grube, chude, wysokie, niskie itd.).

Uważam, że już najwyższy czas, aby szkoły w Polsce były również ukierunkowane na cele prozdrowotne, aby przeprofilować je ze współzawodnictwa sportowego na upowszechnianie kultury fizycznej szeroko rozumianej! (...)

Bolesław M. Kanafa

MOJE NADZIEJE I OBAWY W NADCHODZĄCYM ROKU

Andrzej Kolenkiewicz, przewodniczący Rady Miejskiej: - Mimo wrodzonego optymizmu, mam zdecydowanie więcej obaw niż nadziei. Wynikają one z szeregu przesłanek. Skoncentruję się na dwóch najistotniejszych.

Każda władza, w tym samorządowa, ma działać w szeroko pojętym interesie społeczeństwa, zabezpieczać jego potrzeby bytowe, edukacyjne, socjalne, kulturowe etc. Musi równocześnie posiadać do wykonania swoich obowiązków niezbędne „instrumenty”: sprawną strukturę organizacyjną i przede wszystkim odpowiednie finanse. Prognozy dotyczące tych ostatnich napawają mnie, niestety, pesymizmem.

W strukturze dochodów budżetu miasta 71,2 proc. stanowią dotacje i subwencje, a więc środ-

ki pochodzące z budżetu centralnego. Ten zaś, w założeniach, jest budżetem „przetrwania” niezabezpieczającym w wielu dziedzinach nawet skromnego poziomu roku 1999. Konsekwencje tego stanu rzeczy dla budżetu miasta są oczywiste. Trzeba będzie zabezpieczyć najbardziej pilne i podstawowe potrzeby wynikające z obowiązków samorządu kosztem generalnie pojętego rozwoju.

Nie widać również w najbliższej perspektywie możliwości rozwiązania najbardziej bulwersującej wszystkich sprawy, mianowicie bezrobocia. Liczba bezrobotnych w powiecie suwalskim na koniec sierpnia br. wynosiła 6.757 osób (około 70 proc. to mieszkańcy Suwałk) i rosła miesięcznie o 200-300 osób.

Podjęcie działań zmierzających do złagodzenia tego problemu powinno być naczelnym zadaniem władz miasta i samorządu.

Mimo „czarnowidztwa” mam nadzieję, iż rząd RP wywiąże się w pełni ze swoich zobowiązań w stosunku do samorządów i że uda nam się pozyskać środki pomocowe ze źródeł wewnętrznych, jak i Unii Europejskiej, o które zabiegamy, a które pozwolą zamknąć bilans przyszłego roku niewielkim plusem.

niku reformy straciło status wojewódzkości, a jest drugim co do wielkości w województwie. Wierzę, że będzie ono traktowane po partnersku z równymi szansami na rozwój. Mam przeświadczenie, że w Suwałkach jest wielu ludzi rozumnych, twórczych i mimo, że Białystok nas gnębi, to dzięki takim osobom sobie poradzimy.

Wierzę też, że wszystkie grupy społeczne będą traktowane jednakowo, że zostaną rozwiązane kasy chorych, a środki, jakie pochłaniało utrzymanie ich zbyt rozbudowanej ad-

ministracji, pójdą na leczenie ludzi. Mam nadzieję, że w nadchodzącym roku będzie mniej rad nadzorczych, a jeśli nie uda się ich zlikwidować, to zasiadający w nich będą otrzymywać dużo mniejsze pieniądze.

Mieczysław Grnyo, wiceprezydent Suwałk: - Mam nadzieję, że władze białostockie dostrzegą wreszcie Suwałki i nasz samorząd będą traktować na równi z innymi w województwie. Liczę też na przychylność władz warszawskich. Wierzę, że w stolicy

Mam także nadzieję, że drugi etap reformy oświaty w szkołach ponadpodstawowych przebiegnie równie bezkolizyjnie jak i pierwszy.

Obawiam się tylko, by środki finansowe w budżecie państwa nie skończyły się już w czerwcu. Patrząc na to, z jakimi długami państwo wkracza w nowe tysiąclecie – wiele może na to wskazywać.

są ludzie, dla których ważna jest makroskala, którzy postrzegają Suwałki jako miasto z ogromnymi szansami, rozwijające się w dobrym kierunku, ekologicznie i tranzytowe. Mam także nadzieję, iż całej mojej rodzinie dopiszą zdrowie i pomyślność.

Moje obawy na rok przyszły budzi fakt, iż Suwałki nie mają swoich przedstawicieli wśród parlamentarzystów. Obecni posłowie i senatorowie w „roku przedwyborczym” będą kierować środki do tych samorządów i miejscowości, skąd pochodzą. Dzięki takim właśnie działaniom polityków jesteśmy na dnie. Obawiam się też dalszej degradacji Suwałk z racji układów politycznych.

Maria Jolanta Lauryn, wiceprezydent Suwałk: - Rok 2000 można śmiało określić „rokiem dziecka”. Wszystkie nasze wysiłki skierowane były na tworzenie świetlic, dożywanie najmłodszych mieszkańców naszego miasta i pomoc placówkom, zajmującym się opieką nad dziećmi i młodzieżą oraz rodzinom zastęp-

czym. W przyszłym roku zamierzamy nasze wysiłki skierować na pomoc rodzinom. Dorośli, którzy z różnych względów utracili pracę, przeżywają ogromne depresje, są zdruzgotani, ponieważ nie mogą zapewnić swoim najbliższym godnych warunków życia, często załamują się, czują się niepotrzebni. Dlatego największym wyzwaniem pomocy społecznej jest opracowanie programu kompleksowej pomocy suwalskim rodzinom.

Mam też nadzieję, iż uda się zrealizować program pomocy niepełnosprawnym mieszkańcom miasta i przekonać suwalczan, by nauczyli się żyć w ich świecie. Wierzę, że przeprowadzimy drugi etap restrukturyzacji SP ZOZ i korzystne dla

ciąg dalszy na str. 17

Mieczysław Jurewicz, wiceprezydent Suwałk: - Mam nadzieję, że Białystok zauważy Suwałki - miasto, które w wy-

SUWAŁKI W XX WIEKU

W XX wiek Suwałki wkraczają jako stolica guberni suwalskiej. W 1912 roku liczą 24.740 stałych mieszkańców, w tym 13.990 wyznania mojżeszowego, 9048 katolików, 728 prawosławnych, 168 staroobrzędowców, 804 ewangelików i 2 mahometan. Na terenie Suwałk są rozlokowane liczne oddziały carskiego wojska (około 10.000 żołnierzy), powstają wielkie kompleksy koszarowe. Do miasta dotarła linia kolejowa łącząca je z Warszawą, Grodnem i Oraniami. W mieście istnieją niewielkie zakłady przemysłowe, między innymi 3 browary, kilka tartaków i garbarni, dwa młyny wodne, fabryka zapalek, dwie wytwórnie kapeluszy. Wydarzenia lat 1905-1906 przynoszą ożywienie w życiu społecznym i kulturalnym. Władze carskie zwiększają swobody polityczne ludności polskiej. Powstają różnorodne organizacje i instytucje o charakterze społecznym i narodowym oraz pierwsze po latach ucisku i rusyfikacji pismo wydawane w języku polskim – „Tygodnik Suwalski”.

- 1905 – Nasilają się strajki i demonstracje, włącza się w nie młodzież gimnazjum gubernialnego.
- 1906 (6 IV) – Ukazał się pierwszy numer „Tygodnika Suwalskiego”. Pismo wychodziło nieprzerwanie do wybuchu I wojny światowej.
- 1906 (12 V) – Powstaje suwalski oddział Polskiego Towarzystwa Krajoznawczego.
- 1906 – Rozpoczynają działalność prywatna Szkoła Handlowa i pensja dla dziewcząt Kazimierzy Żulińskiej, Czytelnia Naukowa i Czytelnia Polskiej Macierzy Szkolnej, rozwija się amatorski ruch artystyczny.
- 1908 – Z inicjatywy nauczycieli Szkoły Handlowej i działaczy PTK po-

wstaje Muzeum Ziemi Suwalskiej.

- 1909 – Rozpoczyna działalność pierwsze stałe kino „Edison”.
- 1911 – Oddano do użytku nowo zbudowany budynek teatru „Arkadia” (spłonął po I wojnie światowej).
- 1912 – Uczniowie gimnazjum męskiego zakładają konspiracyjne Koło Niepodległościowe. Wydają przepisywane ręcznie czasopismo „Przedświt”.
- 1912 – Odbyła się uroczystość wmurowania kamienia węgielnego pod budynek Towarzystwa Oszczędnościowo-Pożyczkowego (w okresie międzywojennym siedziba Resursy Obywatelskiej).

wybuchu pierwszej wojny światowej Suwalszczyzna jest terenem ciężkich i długotrwałych walk rosyjsko-niemieckich zakończonych klęską Rosjan. Suwałki są pod okupacją niemiecką, a region zostaje odłączony od pozostałych ziem Królestwa Polskiego. Mieszkańców dotyczą liczne represje i germanizacja. Powstaje Suwalski Komitet Obywatelski, który za główny cel obiera „ratowanie ludności przed grożącym głodem, a więc pomoc materialną i obronę przed gwałtami okupantów – tudzież działalność polityczną, polegającą na zachowaniu polskości na okupowanych ziemiach Suwalszczyzny”.

- 1914 (12 IX) – Na Suwalszczyźnie trwają ciężkie walki.
- 1915 – Wojska niemieckie zajmują Suwałki. Okupanci likwidują szkoły z polskim językiem nauczania. Do szkół i urzędów wprowadzają język niemiecki.

- 1915 – Powstaje Suwalski Komitet Obywatelski. Na jego czele staje znany suwalski adwokat Waleri Roman.
- 1917 – W konspiracji tworzą się pierwsze oddziały Polskiej Organizacji Wojskowej.

W odróżnieniu od innych regionów kraju listopad 1918 nie oznacza końca okupacji niemieckiej. Suwalszczyzna stała się areną konfliktu polsko-litewskiego.

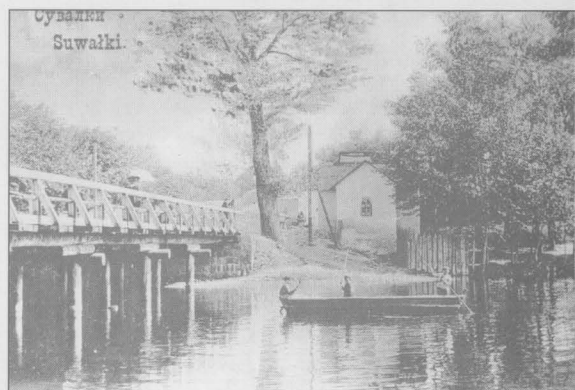
- 1918 – (listopad - grudzień) – Powstają: Tymczasowa Rada Obywatelska Okręgu Suwalskiego, obejmująca powiaty: suwalski, augustowski i część sejneńskiego, Tymczasowa Rada Miejska z przewodniczącym Teofilem Noniewiczem na cze-

- le oraz Zarząd Miejski z prezydentem Adamem Modlińskim.
- 1919 (22 VIII) – Wojska niemieckie opuszczają miasto.
- 1919 (24 VIII) – Do miasta wkraczają oddziały 41. Suwalskiego Pułku Piechoty.

I wojna światowa. Wojenne tabory.

Most kolejowy na Czarnej Hańcy ok. 1905 r.

Most nad Czarną Hańcą ok. 1905 r.

Uroczystość wmurowania kamienia węgielnego pod gmach Towarzystwa Oszczędnościowo-Pożyczkowego (obecnie budynek Muzeum Okręgowego), 1912 r.

Wizyta Józefa Piłsudskiego w Suwałkach, 13 września 1919 r. Uroczystość wręczenia sztandaru dla 41. Suwalskiego Pułku Piechoty.

TEOFIL NONIEWICZ (1851-1928) - lekarz, społecznik, założyciel suwalskiej Straży Ogniowej Ochotniczej, organizator Polskiej Czytelni Naukowej, przewodniczący Tymczasowej Rady Miasta w roku 1918, suwalczanin cieszący się ogromnym autorytetem wśród mieszkańców miasta. Jeszcze za życia Noniewicza jego imieniem nazwano jedną z głównych ulic miasta.

WAWRZYNIEC GAŁAJ (1879-1934) - działacz PPS, w latach 1927 - 1934 roku prezydent Suwałk, w okresie jego rządów zrealizowano w grodzie nad Czarną Hańczą szereg ważnych inwestycji, między innymi elektrownię miejską, nowoczesny gmach Szkoły Powszechnej nr 1 i 2. Cieszył się szacunkiem i autorytetem, a jego pogrzeb zgromadził tłumy suwalczan.

Prezydent Rzeczypospolitej Polskiej Ignacy Mościcki w Suwałkach, 1930 r. X-lecie 3. Pułku Szwoleżerów i odsłonięcie pomnika jego patrona - płk. Jana Hipolita Kozietulskiego.

1919 (12-13 IX) - W Suwałkach gości marszałek Józef Piłsudski.
1920 (30 VII) - Do Suwałk wkraczają

wojska litewskie. Okupacja trwa do 31 VIII.

W okresie międzywojennym Suwałki znalazły się w granicach województwa białostockiego i stały się powiatowym miastem wydzielonym. Liczą około 25 tys. mieszkańców z czego jedną trzecią stanowią Żydzi. Źródłem utrzymania większości są rzemiosło, rolnictwo i handel. W mieście działają trzy większe zakłady przemysłowe: Browar Udziałowy Wacława Kunca, Spółka „Rola” - produkująca głównie narzędzia i maszyny rolnicze oraz Elektrownia Miejska. Miasto posiada trzy kościoły, cerkiew, dwie synagogi, trzy gimnazja (dwa państwowe i jedno żydowskie), gimnazjum kupieckie, państwową szkołę mechaniczną oraz pięć szkół powszechnych. Swoją siedzibę mają też: Bank Polski, Suwalski Oddział Wileńskiego Prywatnego Banku Handlowego, Spółdzielczy Bank Udziałowy, Komunalna Kasa Oszczędności Powiatu Suwalskiego i Bank Ludowy. W mieście działają trzy kina. Suwałki są w tym czasie jednym z większych garnizonów międzywojennej Polski. W końcu lat trzydziestych w jego skład wchodziły: 41. Suwalski Pułk Piechoty Marszałka Józefa Piłsudskiego i 1. dywizjon 29. Pułku Artylerii Lekkiej ze składu 29. Dywizji Piechoty w Grodnie oraz oddziały Suwalskiej Brygady Kawalerii - sztab i dowództwo brygady, 2. Pułk Ułanów Grochowskich im. gen. Józefa Dwernickiego, 3. Pułk Szwoleżerów Mazowieckich im. płk. Jana Hipolita Kozietulskiego, 4. Dywizjon Artylerii Konnej oraz 11. Szwadron Łączności SBK. Od 1928 stacjonował tu również 29. Batalion KOP Suwałki.

1921 - Suwałki stają się powiatowym miastem wydzielonym.
1924 (7 XII) - Po długiej przerwie i na krótko zostaje reaktywowany „Tygodnik Suwalski”.
1927 (22 X) - Wawrzyniec Gałaj zostaje prezydentem Suwałk.
1928 - Zostaje rozpoczęta budowa gmachu Szkoły Powszechnej nr 1 i 2.
1930 - Suwałki goszczą prezydenta Ignacego Mościckiego. W mie-

ście odbywają się uroczystości X-lecia 3. Pułku Szwoleżerów Mazowieckich, zostaje odsłonięty pomnik patrona pułku płk. Jana Hipolita Kozietulskiego.

1930 - Rozpoczyna pracę elektrownia miejska.

1935 - W 25. rocznicę śmierci Marii Konopnickiej na domu przy ul. Kościuszki 31 odsłonięto tablicę pamiątkową.

W dniu wybuchu II wojny światowej, 1 września 1939 roku, miasto zostaje zbombardowane przez samoloty niemieckie. Suwałki opuszczają oddziały wojska polskiego. Na krótko wkraczają Rosjanie, jednak na mocy traktatu Ribbentrop - Mołotow opuszczają miasto, a zajmują je oddziały niemieckie. Do grudnia 1939 r. hitlerowcy wywieźli z miasta 11,5 tys. Żydów. Większość z nich zginęła w obozach zagłady. Mieszkańcy miasta są regularnie wywożeni na przymusowe roboty. Dają się też we znaki masowe aresztowania (głównie inteligencji) i liczne egzekucje. Hitlerowcy organizują na terenie Suwałk obóz pracy dla ludności polskiej, a pod miastem - obóz jeńców radzieckich. Od pierwszych miesięcy okupacji organizuje się ruch oporu.

1939 (1 IX) - Niemieckie samoloty bombardują miasto.
1939 (25 IX) - Wkraczają oddziały wojsk radzieckich.
1939 (25 IX) - Powstaje pierwsza organizacja wojskowo-niepodległościowa „Tymczasowa Rada Ziemi Suwalskiej”. Na jej czele staje kpt. Stanisław Bielicki „Ziomek”.
1939 (12 X) - Niemcy zajmują miasto. Zostaje ono włączone do Prus Wschodnich, jest siedzibą powiatu.
1940 (26 IV) - W lesie w podsuwalskiej Szwajcarii gestapo rozstrzelało 12 członków grupy Bielickiego. Trwają aresztowania suwalskiej inteligencji.

1940 - W mieście działają organizacje niepodległościowe: „Legia Piłsudskiego”, „Legion Nadnemieński”, „Korpus Ziemi Suwalskiej”, „Odrodzenie Narodowe”.

1941 (23 VI) - Niemcy zakładają pod Suwałkami duży obóz jeńców radzieckich. Zginęło w nim kilkadziesiąt tysięcy ludzi.

1944 (1 IV) - Na Rynku Siennym Niemcy dokonują egzekucji 16 zakładników i członków ruchu oporu.

1944 (23 X) - Jednostki radzieckie 173. Orszańskiej Dywizji Piechoty wyzwoliły Suwałki. Z Sejn przybywają władze powiatowe.

Po zakończeniu działań wojennych Suwałki nadal są siedzibą władz powiatowych. Straty ludnościowe spowodowały, że rozwój miasta następuje wolno:

Plac Piłsudskiego, ok. roku 1930.

W latach pięćdziesiątych działa 26 zakładów przemysłu drobnego. Znacznie szybszy rozkwit nastąpił w latach siedemdziesiątych, a zasadniczy zwrot - w roku 1975, gdy w wyniku reformy administracyjnej kraju powstało województwo suwalskie, a Suwałki zostały jego stolicą.

1944 (IX) – Około 300 uczniów rozpoczyna naukę w Gimnazjum i Liceum Ogólnokształcącym. Rozpoczyna też działalność Gimnazjum Kupieckie. W ciągu następnych lat zmieniała się jego nazwa i programy nauczania. Od 1957 roku działa jako Technikum Ekonomiczne.

1944 (XI) – Zostaje ponownie uruchomiona Elektrownia Miejska. Powołano do życia Powszechną Spółdzielnię Spożywców.

1944 (1 XII) – Zawija się Tymczasowy Komitet Powiatowy.

1945 – Biblioteka Miejska, dysponująca 518 tomami książek, udostępnia zbiory.

1945 (2 I) – Odbyło się pierwsze posiedzenie Rady Miejskiej.

1945 (7 I) – Zostaje uruchomione kino „Bałtyk”.

1948 – Uruchomiono pierwszy większy zakład produkcyjny w mieście - Przedsiębiorstwo Jajczarsko-Drobiarskie.

1951 – Powstaje Zespół Pieśni i Tańca „Suwalszczyzna”.

1955 – Powstaje amatorski teatr lalek „Wigraszek” działający przy Powiatowym Domu Kultury. W 1962 roku na I Ogólnopolskim Festiwalu Zespołów Lalkowych otrzymał wyróżnienie, a rok później zajął I miejsce na Przeglądzie Amatorskich Zespołów Lalkowych w Białymstoku. „Wigraszek” został też nagrodzony przez Ministerstwo Kultury i Sztuki.

1955 – Ekipa pracowników naukowych Państwowego Muzeum Archeologicznego w Warszawie rozpoczęła badania na cmentarzystku Jaćwingów w Szwajcarii koło Suwałk.

1955 (X) – Rozpoczyna działalność

Wraz z wejściem w życie w czerwcu 1975 r. nowego podziału administracyjnego kraju Suwałki stają się miastem wojewódzkim. Gwałtownie wzrasta w ciągu kilku lat liczba mieszkańców - z 36 tysięcy w 1980 r. do 65 tys. w 1995 r. Powstają nowe zakłady przemysłowe, wzrasta liczba budynków mieszkalnych, na ulicach pojawia się sygnalizacja świetlna - oznaka „wielkomiejskości”. Miasto staje się ważnym ośrodkiem handlu, turystyki, kultury i oświaty. Wraz z przemianami ustrojowo-gospodarczymi, jakie zaszły w kraju po 1989 roku, Suwałki przeżywają regres. Działające w mieście zakłady przemysłowe z trudem dostosowują się do nowych warunków gospodarki rynkowej. Te zmiany boleśnie odczuwają mieszkańcy. Wielkim problemem staje się bezrobocie.

1975 (1 IV) – Suwałki awansują do rangi stolicy województwa suwalskiego. Pierwszym wojewodą zostaje Eugeniusz Złotorzyński.

1977 – Rozpoczyna się budowa Suwalskiej Fabryki Mebli.

Powiatowe Archiwum Państwowe.

1956 – Powstaje Społeczne Muzeum Regionalne, które dwa lata później zostaje upaństwowione. Od 1958 roku funkcjonuje jako Muzeum Regionalne.

1959 – Zawija się Kompleksowa Ekspedycja Jaćwieska.

1960 – Rozpoczyna się budowa wodociągów i kanalizacji. Zostaje uruchomione kino „Merkury”.

1963 (25 V) – Powiatowa i Miejska Biblioteka Publiczna im. M. Konopnickiej inauguruje działalność w nowo wybudowanym obiekcie przy ul. Noniewiczza (wówczas ul. Lenina).

1963 (26 V) – Zostaje odsłonięty pomnik poetki (urodzonej w Suwałkach) M. Konopnickiej autorstwa Bohdana Chmielewskiego.

1966 – Ruszają Zakłady Płyt Wiórowych, zatrudniające 350 osób.

1966 – W Muzeum Ziemi Suwalskiej udostępniono zwiedzającym wystawę prac wybitnego malarza suwalczanina Alfreda Wierusza-Kowalskiego.

1970 – Zawija się Stowarzyszenie Społeczno-Kulturalne „Suwalszczyzna”.

1971 – Zostaje uruchomiona komunikacja miejska.

1973 (28 VIII) – W kamienicy przy ul. Kościuszki 31, gdzie urodziła się i spędziła pierwsze lata dzieciństwa Maria Konopnicka, powstaje muzeum imienia poetki.

1974 – Centrum Nadawcze „Krzemienucha” przekazuje I program Telewizji Polskiej.

1974 (18 VII) – W kompleksie rekreacyjno-sportowym „Arkadia” zostają oddane do użytku hotel i hala sportowa.

1977 – Zawija się Suwalskie Towarzystwo Kultury.

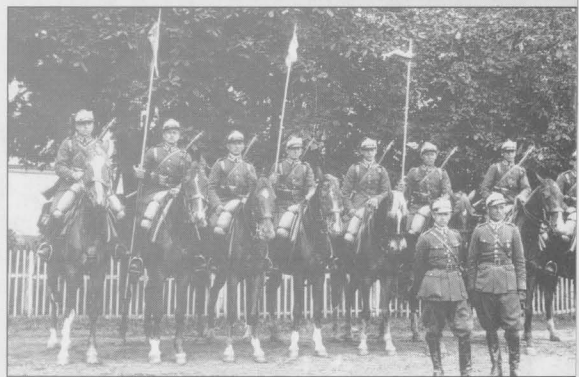
1977 (VI) – W ośrodku „Arkadia” zostaje oddany do użytku zalew z przystanią kajakową, plażami i kąpieliskiem.

Budowa Elektrowni Miejskiej przy ul. Sejeńskiej, ok. 1930 r.

Budowa Szkoły Powszechnej nr 1 i 2, rok 1930.

Żołnierze 2. Pułku Ułanów Grochowskich im. gen. Józefa Dwernickiego.

Synagoga, okres okupacji.

Ulica Noniewiczza, lata 60.

I sekretarz KC PZPR Edward Gierek wmurowuje kamień węgielny pod budowę osiedla „Nowe Miasto” (obecnie osiedle Północ I), 1978 r.

Manifestacje NSZZ „Solidarność”, 1981 r.

Reforma administracyjna kraju zlikwidowała województwo suwalskie.

- 1978 (6 III)** – Edward Gierek, I sekretarz PZPR, wmurowuje kamień węgielny pod osiedle „Nowe Miasto”, obecnie os. Północ.
- 1979** – Suwałki (jako ostatnie z miast wojewódzkich) otrzymują automatyczne połączenie telefoniczne z Warszawą.
- 1979** – Miasto przeżywa „zimę stulecia”. Atak mrozów i zasypanie śnieżne paraliżują życie w Suwałkach i okolicy.
- 1980** – W mieście, podobnie jak w całym kraju, tworzą się struktury NSZZ „Solidarność”.
- 1980 (28 VIII)** – Ukazał się pierwszy numer tygodnika suwalsko-mazurskiego „Krajobrazy”.
- 1981 (18 II)** – Odbyła się pierwsza tura rozmów w sprawie budynku KW PZPR (Solidarność domagała się przekazania go służbie zdrowia).
- 1981 (1 V)** – Nie odbył się pochód pierwszomajowy.
- 1981 (12 X)** – Podpisano porozumienie między wojewodą i związkami zawodowymi.
- 1981 (1 XII)** – W granice miasta zostają włączone wsie: Krzywólka, Papiernia, Szwajcaria, części wsi Dubowo I i Dubowo II, Krzywe i Sobolewo oraz Las Szwajcarski i część Lasu Augustowskiego.
- 1981 (13 XII)** – Z początkiem stanu wojennego zawieszono działalność związków zawodowych i organizacji społecznych. Internowano aktywnych działaczy opozycji. Obowiązuje godzina policyjna.
- 1985** – W rocznicę dziesięciolecia powstania województwa rozpoczyna pracę szpital wojewódzki.
- 1989 (4 VI)** – Odbyły się wybory do Sejmu i Senatu. W pierwszej turze wygrali kandydaci z list Komitetu Obywatelskiego „Solidarność” – posłami zostali B. Geremek i J. Pietkiewicz, a senatorami - S. Bernatowicz i A. Wajda.
- 1990** – W gabinecie zasiada pierwszy solidarnościowy wojewoda suwalski Franciszek Wasik.
- 1990** – W eterze pojawia się radio „5”.
- 1990** – Suwałki odzyskują samorządność. Władze w mieście sprawuje Rada Miejska. Prezydentem miasta zostaje Zdzisław Chmielewski (funkcję tę sprawuje przez rok).
- 1990** – Ukazuje się „Tygodnik Suwalski”, którego wydawcą jest (do dzisiaj) Rada Miejska.
- 1992** – Powstaje Polsko-Litewska Izba Gospodarcza.
- 1992 (14 IX)** – Podczas uroczystej sesji Rada Miejska nadaje prof. Edwardowi Szczepanikowi, ostatniemu premierowi Rzeczypospolitej RP na Uchodźstwie, tytuł Honorowego Obywatela Suwałk.
- 1993** – Suwałki zostały odznaczone Dyplomem Rady Europy.
- 1994** – Odbyły się kolejne wybory samorządowe, prezydentem miasta został Grzegorz Wołągiewicz (funkcję tę sprawuje do dzisiaj).
- 1995** – Został uruchomiony Zakład Utylizacji Odpadów Komunalnych (kompostownia).
- 1995** – Suwałki otrzymały Flagę Rady Europy.
- 1996** – Suwałki zostały wyróżnione Plakietą Rady Europy.
- 1996 (1 IX)** – Rozpoczęła działalność Suwalska Specjalna Strefa Ekonomiczna.
- 1997 (28 VII)** – Banda uzbrojonych gangsterów napadła na kasę szpitala wojewódzkiego. Bandyci postrzelili kilka osób, w tym jedną śmiertelnie, zabrali ponad 200 tys. zł. Sąd Okręgowy na organizatora napadu wydał wyrok (nieprawomocny) skazujący go na dożywotnie więzienie.

Reforma administracyjna kraju likwiduje z dniem 1 stycznia 1999 r. województwo suwalskie. Gród nad Czarną Hańczą traci swój dotychczasowy status. Jest siedzibą władz powiatów ziemskiego i grodzkiego. Pełni dla regionu funkcje usługowe w handlu, edukacji, ochronie środowiska, kulturze i turystyce. Stopa bezrobocia kształtuje się w granicach 13 proc. (według danych z maja 2000 r.).

- 1999/2000** – Zorganizowano zabawę sylwestrową z udziałem władz miejskich w parku Konstytucji 3 Maja.
- 2000** – Suwałki odwiedzają kandydaci na stanowisko prezydenta RP.
- 2000 (25 IX)** – Andrzej Wajda z rąk Grze-

gorza Wołągiewicza, prezydenta Suwałk, i Andrzeja Kolenkiewicza, przewodniczącego Rady Miejskiej odbiera tytuł Honorowego Obywatela Miasta Suwałk.

opr. Dorota Skłodowska

Dziękujemy Działowi Historii Muzeum Okręgowego w Suwałkach za pomoc merytoryczną i udostępnienie fotografii archiwalnych.

KU CHWALE OJCZYZNY

W środę, 29 listopada, w klubie garnizonowym w Suwałkach odbyła się uroczystość awansu na stopień oficera rezerwy nadany przez Prezydenta Rzeczypospolitej Polskiej. Otrzymały go głównie osoby związane z ruchem oporu, kombataneci z okresu II wojny światowej z terenu powiatów suwalskiego, sejneńskiego i augustowskiego. **Stanisław Jańczyk** z Suwałk awansowany został do stopnia porucznika, a ponad dwadzieścia osób - do stopnia podporucznika. Wśród nowo mianowanych oficerów byli też mieszkańcy Suwałk: **Irena Pietkiewicz, Joanna Tarasiewicz, Czesław Obuchowski, Czesław Jadeszko, Eugeniusz Walicki, Lesz Cziper, Aleksander Staszkiwicz** i **Henryk Majkowski**.

Uroczystość połączona była z wręczeniem medali „Za Zasługi dla Obronności Kraju” przyznane przez ministra obrony

Plk Witold Rejterada udekorował państwa Taraszkiewiczów złotymi medalami.

narodowej tym rodzicom, których więcej niż trzech synów odbyło wzorowo służbę wojskową. Złoty medal otrzymali państwo **Anna i Władysław Taraszkiewiczowie** z Suwałk, których aż ośmiu synów spełniło ten obywatelski obowiązek. Oprócz medalu z rąk sekretarza Urzędu Miasta **Adama Karczewskiego** odebrali też specjalny upominek od prezydenta Suwałk **Grzegorza Wołagiewicza**. Około trzydziestu osób otrzymało medale srebrne.

Aktu nominacji dokonał szef Wojskowej Komendy Uzupełnień w Suwałkach płk **Witold Rejterada**. W uroczystości uczestniczyli też senatorowie **Szczepan Ropelewski** i **Wiesław Pietrzak** oraz starościna **Beata Ordonowska**.

W części artystycznej wystąpili artyści z suwalskich szkół w programie przygotowanym przez Zespół Placówek Pracy Pozaszkolnej. (rl)

Sport szkolny

GORZEJ JUŻ (CHYBA?) BYĆ NIE MOŻE

Dopiero czternaste miejsce zajmuje województwo podlaskie w prowadzonej przez Urząd Kultury Fizycznej i Sportu klasyfikacji sportu młodzieżowego. Za Podlasiem znalazły się jedynie województwa opolskie i świętokrzyskie. Dane pochodzą z 15 listopada br. Do końca roku nie ulegną jednak zasadniczej zmianie, ponieważ większość tegorocznych zawodów uwzględnianych w rankingu już się odbyła.

Podlaskie zdobyło łącznie 3053,05 punktu, czyli czterokrotnie mniej niż prowadzące w klasyfikacji województwo mazowieckie. Prawie 2/3 z nich wywalczyli sportowcy z Białegostoku - 1971 punktów. Drugie miejsce w województwie zajmuje Łomża - 316, trzecie powiat białostocki - 229, a dopiero na miejscu czwartym są Suwałki - 226 punktów.

Warto przypomnieć, że w poprzednim układzie 49 województw w tej samej klasyfikacji województwo suwalskie zajmowało w latach dziewięćdzie-

siątych miejsca 30-32, a w roku 1995 uzyskało swój najlepszy wynik - 27. miejsce w kraju. Ówczesne województwo białostockie plasowało się o ok. dziesięć pozycji wyżej, łomżyńskie zaś niemal przez cały czas zajmowało przedostatnią pozycję w Polsce. Najwięcej punktów dla naszego byłego województwa zdobywali sportowcy z Suwałk. Zdecydowanie wyprzedzali też Łomżę.

W nowym województwie już w ubiegłym roku łomżyńianie okazali się lepsi. W tym roku ich przewaga wzrosła do blisko stu punktów, a suwalczan na czwarte miejsce zepchnęli jeszcze sportowcy z powiatu białostockiego.

Punkty dla Suwałk zdobywali głównie badmintoniści, szachiści, lekkoatleci, siatkarze i pływacy.

Z kolei Szkolny Związek Sportowy województwa podlaskiego opublikował wyniki rywalizacji sportowej szkół ponadgimnazjalnych w województwie. Tu suwalscy uczniowie wypadli jeszcze gorzej. Na

16 sklasyfikowanych powiatów miasto Suwałki zajęło dopiero szóste miejsce za m. Białystok, powiatem sokólskim, m. Łomża, powiatami hajnowskim i augustowskim.

W klasyfikacji szkół wśród dziewcząt na 70 sklasyfikowanych szkół w województwie najlepsze miejsce z Suwałk (7.) zajmuje Zespół Szkół Rolniczych. Zespół Szkół Ekonomicznych sklasyfikowano na 12. miejscu, II LO na 60. i IV LO na 61.

W klasyfikacji wojewódzkiej chłopców wyniki są wręcz beznadziejne. Najlepszą lokatę uzyskało II LO w Suwałkach -

dopiero 32. miejsce! ZSR zajął 34. miejsce, ZST - 45. i ZSZ - 79. Sklasyfikowano łącznie 91 szkół.

Młodym suwalskim sportowcom na otarcie łez pozostaje jedynie czołowa pozycja w wojewódzkiej rywalizacji szkół podstawowych, w której tytuł wicemistrzowski zdobyła SP nr 10 za Szkołą Sportową nr 32 w Białymstoku.

Wyniki klasyfikacji mówią same za siebie. Problem, a szczególnie przyczyny takiego stanu sportu szkolnego i młodzieżowego, wymagają jednak szerszej dyskusji.

Ryszard Łapiński

MIKOŁAJKOWY DZIEŃ SENIORA

Tradycyjnie szefostwo Przedsiębiorstwa Energetyki Ciepłej na początku grudnia zorganizowało spotkanie z emerytami i rencistami. To zwyczaj wprowadzony kilkanaście lat temu i wciąż pielęgnowany. Z zaproszeń korzystają niemal wszyscy byli pracownicy przedsiębiorstwa. Gospodarzem spotkania jest od kilku lat **Wiktor Raczkowski**, prezes Zarządu PEC. Gośćmi specjalnymi tegorocznego święta byli wiceprezydent

Suwałk **Mieczysław Grnyo** i ks. **Lech Łuba**, proboszcz parafii św. Kazimierza Królewicza. W niemal rodzinnej atmosferze uczestnicy corocznych spotkań składają sobie życzenia i łąnią się opłatkiem. Jest czas na wspomnienia i wzruszenia, jakie udzielają się wszystkim, zwłaszcza niemal w przededniu najcieplejszych i najserdeczniejszych ze wszystkich dni - świąt Bożego Narodzenia. (d)

CO NAM ZOSTAŁO Z TYCH LAT?

Kilkaset osób uczestniczyło w obchodach XX-lecia NSZZ „Solidarność” zorganizowanych 12 i 13 grudnia br. przez suwalski oddział związku pod przewodnictwem **Jarosława**

atami? Gdzie jest jej siła? - takie dramatyczne pytania postawił podczas homilii ksiądz biskup. Przypomnił też, że siła jest w jedności, a największym grzechem – niezgoda.

Zielińskiego i Zdzisława Koncewicza. Dawni i obecni działacze, a także sympatycy NSZZ „Solidarność” Regionu Pojezierze, licznie przybyli zarówno do konkatedry pw. św. Aleksandra na mszę św. koncelebrowaną przez ks. biskupa ordynariusza **Edwarda Samsela** wraz z ks. **Stanisławem Gadomskim** i wicekanclerzem kurii ełckiej ks. **Jarema Sykul-**

skim, jak i na dalsze uroczystości w Muzeum Okręgowym. - *Co dziś zostało z Solidarności? Czy tylko napis i sztandar? Czy dziś żyjemy tymi samymi ide-*

O potrzebie zgody i pracy dla dobra Ojczyzny i zaniechania prywaty mówił też później w swoim wystąpieniu w muzeum serdecznie witany kapelan suwalskiej Solidarności z lat osiemdziesiątych ks. **Stanisław Gadomski.** Także wypowiedzi działaczy, szczególnie tych, którzy tworzyli ten ruch społeczny, przepojone były goryczą i rozczarowaniem do obecnych czasów. - *Nie jest tak, jak powinno być* - stwierdzili **Edward Kochanowski** z Ełku, **Tadeusz Tylenda** – pierwszy przewodniczący MKK „Solidarność” w Suwałkach i **Józef Laskowski** – rolnik z Wiżajń, siedmiokrotnie skazywany w stanie wojennym.

Podczas okolicznościowego spotkania poświęconego wydarzeniom sprzed dwudziestu lat wspomniano też nieżyjących już księży i działaczy Solidarności: ks. **Kazimierza Hamerszmita**, ks. **Jana Umińskiego**, **Wiesława Stojanow-**

skiego, Krzysztofa Zadręga, Jerzego Szczeciń.

Blżej nieznanie fragmenty życiorysu ks. **Hamerszmita** przypomniał bliski jego współpracownik ks. **Jerzy Zawadzki.** W szczególności rolę, jaką pełnił w pierwszych dniach stanu wojennego, pomoc, jakiej udzielał osobom internowanym, negocjacje z ówczesnymi władzami i funkcjonariuszami SB.

Nastrój tamtych dni odtworzył w wykonywanych przez siebie balladach **Tolek Jabłoński.** Najbardziej zasłużeni działacze otrzymali od organizatorów okolicznościowe listy uznania.

Z tej okazji w Muzeum Okręgowym otwarta została wystawa „Solidarność – od powstania do wolności”. Znalazły się na niej liczne ekspozyty:

wrażenie robi sklepowa lada z jedylnymi wtedy artykułami - octem, smalcem i papierem toaletowym za uzyskiwanym za sprzedaną makulaturę. W jednej z gablot zgromadzone zostały m.in. pierwsze niezależne pisma wydawane w Suwałkach - „Kres” i „Ława”. Zaprezentowano też plakaty z pierwszych wolnych wyborów z 1989 r. oraz sztandar byłego już Zarządu Regionu „Pojezierze” NSZZ „Solidarność”.

Dzień wcześniej program artystyczny, oparty na fragmentach niezależnego nurtu poezji śpiewanej z lat osiemdziesiątych, zaprezentowali uczniowie I Liceum Ogólnokształcącego im. **Marii Konopnickiej** przygotowany pod kierunkiem **Jana Żukowskiego**, nauczyciela matematyki w tym liceum.

Motto obchodów stanowiły słowa marszałka **Józefa Piłsudskiego**, „Być zwyciężonym i nie

uolotki, nielegalnie wydawane wówczas książki – dziś już lektury szkolne, zdjęcia. Spore

ulec to zwycięstwo, zwyciężyć i spocząć na laurach – to klęska”. (r)

UWAGA!!!

wielka promocja Telekomunikacji Polskiej S.A.

wprowadzamy **promocyjne 70 proc. obniżenie opłat** za przyłączenie kolejnej linii telefonicznej do sieci telekomunikacyjnej TP S.A. oraz promocyjną opłatę **w wysokości 1 złoty plus VAT** za zmianę miejsca instalacji urządzenia abonenckiego.

Szczegóły promocji w najbliższych Biurach Obsługi Klienta.

316/2000

Poczta Polska jest przedsiębiorstwem wielozakładowym o charakterze sieciowym, obejmującym cały kraj. Jedną z 66 jednostek organizacyjnych o zasięgu terenowym jest Rejonowy Urząd Poczty Suwałki.

Nabyte przez Poczta Polską wieloletnie doświadczenia pozwalają obecnie perfekcyjnie świadczyć wysokiej jakości usługi pocztowe. Oto nasza oferta o charakterze powszechnym:

1) Przesyłki listowe:

- listy zwykłe,
- karty pocztowe,
- listy polecone – gwarantują pokwitowanie odbioru przesyłki przez adresata. Nadawca otrzymuje dowód nadania listu,
- listy wartościowe – zapewniają specjalną ochronę przesyłanej zawartości. Zalecane są w szczególności do przesyłania cennych dokumentów i przedmiotów wartościowych,
- przesyłka dworcowa – usługa świadczona w obrocie krajowym skraca maksymalnie czas przebiegu przesyłki, wymaga jednak od klienta nadania jej w pocztowym urzędzie dworcowym i powiadomienia adresata o miejscu i terminie odbioru. Przesyłka dworcowa powinna zainteresować wszystkich Klientów Poczty Polskiej, którym zależy na szybkim i relatywnie tanim dostarczeniu przesyłki. Jest to więc propozycja zarówno dla klientów indywidualnych, jak również firm i instytucji. Już w 1923 roku „Przesyłka dworcowa” była powszechną usługą pozwalającą na szybkie i skuteczne przesyłanie listów i paczek. Do dziś w ofercie Poczty Polskiej figuruje pod nie zmienioną nazwą, chociaż jest o wiele atrakcyjniejsza niż przed laty, bowiem obejmuje również przewozy samochodowe.

2) Paczki

Poczta przyjmuje do przewozu i doręczenia paczki o wadze do 20 kg, oferując jednocześnie zakup w urzędach pocztowych odpowiednich opakowań pocztowych.

Na Państwa życzenie oferujemy świadczenia dodatkowe: przyspieszane doręczenie w formie paczki ekspresowej lub traktowanie paczki jako ostrożnej.

3) Druki bezadresowe

To skuteczna forma reklamy i promocji.

1. **Druki bezadresowe** to możliwość skutecznego dotarcia do szerokiej rzeszy odbiorców na wybranym przez Państwa obszarze.
2. To jedyny sposób dotarcia Państwa materiałów informacyjno-reklamowych bezpośrednio do skrzynek adresowych odbiorców.
3. Jako **druk bezadresowy** można wysłać: ulotkę reklamową, ofertę cenową, gazetkę, próbkę materiału itp. Usługę świadczą wszystkie urzędy pocztowe.

3) Usługi pieniężne

- przekazy pocztowe – umożliwiają bezpieczne i szybkie przesyłania kwot pieniężnych adresatom za pośrednictwem Poczty,
- wpłaty na rachunki bankowe – prowizja od wpłat na określony rachunek jest na Poczcie jedna z najniższych w regionie.

W urzędach pocztowych opłacamy bez dodatkowych opłat rachunki za gaz, energię, radio i telewizję, spłaty kredytów PKO BP, wpłaty za wodę na rzecz LUT WOD Projektowanie i Wykonawstwo Wodociągów i Kanalizacji w Suwałkach. Ponadto istnieje możliwość w Urzędzie Pocztowym 5 przy ul. Północnej w Suwałkach dokonania opłat za wodę, czynsz i kredyt na rzecz Międzyzakładowej Spółdzielni Mieszkaniowej w Suwałkach, oczywiście bez prowizji.

Świadczenie dobrze znanych naszym Klientom usług pocztowych o charakterze powszechnym stanowi podstawowy, lecz

nie jedyny przedmiot działalności Poczty Polskiej. Poniżej prezentujemy Państwu naszą specjalną ofertę:

I EMS Pocztex – Błyskawiczna Poczta Kurierska

Umożliwia klientom przekazanie do adresata przesyłki o wadze do 20 kg w czasie do 24 godzin w obrocie krajowym, natomiast w obrocie zagranicznym – w przeciągu 48 godzin od wylądowania samolotu w kraju przeznaczenia oraz na inne kontynenty – do 4 dni.

Szczególnie korzystną dla klienta formą usługi są:

- w obrocie krajowym „0,5 Kilo Pack” (do 0,5 kg) i „Kilo Pack” (do 1 kg)
- w obrocie zagranicznym „Document Pack” (do 0,5 kg) i „Kilo Pack” (do 1 kg).

Przesyłki o wadze do 1 kg w specjalnych, zakupionych na Poczcie kopertach odbierane są z siedziby klienta, na terenie miasta bezpłatnie.

II Poczta Prenumerata Prasy

Poczta Prenumerata Czasopism to usługa polegająca na systematycznym doręczaniu do siedziby klienta zaprenumerowanego egzemplarza.

Zalety (korzyści dla klienta):

- 1) **Oszczędność pieniędzy:**
  - prenumerator płaci jedynie za czasopisma, a dostarczenie ich przez Poczta Polską jest bezpłatne,
  - wiele tytułów oferowanych w Prenumeracie kosztuje mniej niż w sprzedaży detalicznej.
- 2) **Oszczędność czasu:**
  - listonosz dostarcza systematycznie czasopisma bezpośrednio do klienta.
- 3) **Różnorodność oferty:**
  - w prenumeracie można zamówić ponad 400 tytułów o zróżnicowanej tematyce:
    - pisma specjalistyczne,
    - popularnonaukowe,
    - rozrywka,
    - wydawnictwa dla dzieci i młodzieży.
- 4) **Dostępność:**
  - przedpłaty przyjmowane są przez wszystkie urzędy pocztowe.

III Direct Mail

To forma marketingu bezpośredniego zapewniająca możliwość nawiązania bezpośredniego kontaktu i prowadzenia dialogu z odbiorcami reklamy.

Direct Mail System:

- udostępnianie informacji z Pocztovej Bazy Danych o firmach z terenu całego kraju,
- fachowe doradztwo w zakresie przygotowania akcji mailingowej,
- kompleksowa obsługa wysyłki materiałów informacyjno-reklamowych do wybranej grupy klientów:
  - adresowanie,
  - kopertowanie,
  - wysyłka,
  - doręczenie.

**ZAPRASZAMY DO KORZYSTANIA Z USŁUG
POCZTY POLSKIEJ**

PATRIOTYCZNE ŚPIEWANIE

Ponad siedemdziesięciu uczestników wzięło udział w Suwalskich Spotkaniach z Pieśnią Patriotyczną, Historyczną i Kresową. Już po raz piąty zorganizował je suwalski oddział

mańska (I LO). Wyróżnienia otrzymali: **Paulina Przemiełowska, Katarzyna Przemiełowska, Dominika Szczęsno-wicz, Marek Łapiński, Agnieszka Bagan, Edyta**

Zespół „Do-Re-Mi” z Gimnazjum nr 2.

Ruchu Odbudowy Polski wraz z klubem radnych „AWS - Dobro Wspólne” Rady Miejskiej w Suwałkach. Pomysłodawcami byli **Marek Domagała** i **Grzegorz Kalejta**. W tym roku do przeglądu zgłosiły się niemal wszystkie szkoły z Suwałk, a także kilka z Augustowa.

Konkurs przeprowadzono w trzech kategoriach: śpiewu solowego, zespołów wokально-instrumentalnych i recytacji. Jury pod przewodnictwem **Grażyny Zajączkowskiej** postanowiło w kategorii śpiewu solowego młodszych uczestników przyznać I nagrodę **Paulinie Słabińskiej** (Gimnazjum nr 4), II - **Agacie Śliwińskiej** (Gimnazjum nr 1), III - **Joannie Waszkiewicz** (Gimnazjum nr 3). W kategorii starszej I miejsce zajął **Damian Brzozowski** (I LO), II - **Agnieszka Judycka** (I LO), III - **Monika Szy-**

Sieńkowska, Agnieszka Dąbrowska i **Anna Mazurek**.

Zespoły wokально-instrumentalne: I miejsce - „Do-Re-Mi” (Gimnazjum nr 2), II - **Zespół Muzyczny III LO**, III - „**Kolory**” (SP nr 2). Wyróżnienia otrzymały zespoły muzyczne z Gimnazjum nr 1 i ZST.

Recytacje: I miejsce - **Małgorzata Bobrowska** (I LO), II - **Beata Szerwińska** (Gimnazjum nr 2), III - **Joanna Stojak** (SP nr 2). Wyróżnienia: **Tomasz Piechocki, Katarzyna Pawełko, Katarzyna Wasilewska, Lidia Ożarowska, Anna Kujalowicz, Paulina Drażba, Agnieszka Judycka, Katarzyna Jaworowska** i **Joanna Markiewicz**.

Ponadto nagrody specjalne suwalskiego ROP otrzymali: muzykująca rodzina państwa **Szumlików** i **Emilia Pawełko** (I LO w Augustowie). (rł)

JUŻ NIEWIELE DNI...

Już tak niewiele dni dzieli nas od nowego roku, wieku, tysiąclecia. W wymiarze kalendarzowym to zwykła zmiana numeracji, ale w wymiarze naszej umowności to czas przełomowy. Tysiąc lat temu tworzyła się nasza państwowość. Obecnie, po upływie kolejnego tysiąca lat, jesteśmy średnim krajem europejskim. Pozycja Polski, jej znaczenie i zamożność to wypadkowa pracy i zachowań wielu pokoleń ludzi. Nietrudno zauważyć, że poziom życia przeciętnego Polaka znacznie odbiega od zachodnioeuropejskiego. Przyczyn tego stanu poszukujemy najczęściej poza naszym państwem, oskarżając zaborców, sojuszników, sąsiadów. Bagatelizujemy nasze ogólnie znane wady narodowe. Niewiele czynimy, aby je eliminować w procesie nauczania i wychowania.

Jako zbiorowość jesteśmy

swoistym pomieszaniem świętości i bezbożnictwa, hurraoptymizmu i pesymizmu, suwerenności i wasalizmu, odwagi i warcholstwa, pracy organicznej i rozpasania. Jednak zdecydowana większość z nas pragnie żyć i umrzeć na ojczystej ziemi, tworzyć coraz lepsze warunki bytu dla siebie i swych dzieci. Poprawa warunków życia w następnym wieku zależy przede wszystkim od nas samych. Od naszej przeczności, codziennego zaangażowania, poprawy stosunków międzyludzkich, trafności wyborów.

Tysiąc lat temu król Bolesław Chrobry bardzo umocnił nasze państwo. Nie uczynił tego samotnie, wspomagały go wszystkie ówczesne społeczne stany. Czy obecnie jesteśmy mniej mądrzy, aby czynić podobnie? Wesolych Świąt życzmy

Jerzy Broc

BABSKIE POGADUCHY

TRWAJ, ŚWIĄTECZNA CHWILO

Już za parę dni nadejdą jedne z najpiękniejszych świąt w polskiej tradycji. Są one przede wszystkim bardzo rodzinne. W wigilijny wieczór przy jednym stole zasiada cała rodzina. Ma to szczególny wymiar w czasach, gdy mówi się o kryzysie tej instytucji. Zaganiani codziennymi sprawami mamy coraz mniej okazji, aby wspólnie spożywać posiłki, rozmawiać. A przecież to tak bardzo spaja rodzinę. Przy wigilijnym stole, łamiąc się oplatkiem - tym symbolem pojednania - zapominamy o tym, co było złe. Składamy sobie życzenia wszelkiej pomyślności, wszystkiego co mile i przyjemne. W wielu rodzinach będzie to doskonała okazja do refleksji, może do przelamania oporu i wyciągnięcia dłoni w geście pojednania. Żadne inne święta i uroczystości nie dają tylu okazji do lepszego scementowania więzów rodzinnych. Ta świąteczna at-

mosfera udziela się każdemu. To przecież taki szczególny dzień w roku. Przygotujmy się na ten moment. Odrzućmy urazy. Może to my pierwsi powinniśmy wyciągnąć dłoń, wybić doznane krzywdy, a nie czekać, aż ktoś zrobi to pierwszy. Zdaję sobie sprawę z tego, że trudne ekonomicznie czasy mogą w wielu domach znacznie zredukować ilość wigilijnych potraw. Jednak to nie obfitość stołu jest w tym dniu najważniejsza, ale okazja, by być razem, a może jeszcze coś bardziej ulotnego. Przecież brak rodzinnej atmosfery często gości również w zamożnych rodzinach, więc czynnik ekonomiczny świąt można odrzucić lub spojrzeć na to inaczej. Skoncentrujmy się na sobie, na problemach bliskich nam osobiście, a nie na telewizyjnych atrakcjach. Takie okazje zdarzają się tylko raz w roku, więc nie zmarnujmy tych chwil.

ZOCHA

Monitorowanie systemów alarmowych - „SUWAR”
tel. 566-55-55, 567-02-99.

310/2000

SUWAŃSKIE RETRO

pod redakcją
Zygmunta Filipowicza

Ulica Główna

[...] Nazwy wszystkich ulic samowolnie i dziwacznie przechrzczono, bo nawet nie postarano się jako tako przetłumaczyć, mianowicie: ulicę Szosową nazwano „S.-Petersburski prospekt” dlatego chyba, że północny jej koniec prowadzi do Petersburga, chociaż racjonalniej byłoby nazwać ją „Warszawską”, bo Warszawa i bliżej Suwałk i przyjemniej brzmi dla ucha Polaków; ulicy Nowy Świat dano nazwę „Moskowskaja”, Królewieckiej – kazano nazywać się „Kowieńskiej”; naturalnie gdyby były w Rosji trzy, a nie dwie stolice, to i ta ulica otrzymałaby nazwę stołeczną; Wigierską przekreślono na „Bolszaja mieszczkańska”; niby z tej racji, że na tej ulicy mieszka wielu mieszczan, chociaż z drugiej strony na Wesołej ulicy wcale nie ma mieszczan, a jednak w języku urzędowym nazywa się ona „Małomieszczkańska”; ulicę Rybacką przemianowano na „Aleksandrowskij pierieułok”, Gumieną na „Zagorodnaja”; Jatkową na „Uspieńskaja”; Utratę i Małe Raczki na „Staroobrjadczeskaja sloboda”; nie poradzono tylko z jedną ulicą Krzywą i została ona „Kriwaja” [...].

„Tygodnik Suwalski”, nr 13 z 1906 r.

Kącik humorystyczny

„Dzieńdoberek dla Radcy.” – „Sługa uniżony,”
Odrzekł mi pan Radca jakiś zamyślony.
„O czym się tak Radca zamyślił zawzięcie?
Czy ma na widoku jakie przedsięwzięcie
A może o komecie – o tem kiedy wróci
I świat do góry nogami wywróci.”
„Nie mój Mecenasiu, to są rzeczy znane,
Nawet przez astronomów z góry przewidziane:
Mój umysł dziś zaprzęta inne zapytanie:
Kiedy na Szosowej pył i kurz ustanie?
Oczywiście w tej kwestii wracam teraz z magistratu.
Pan prezydent z długiego swego referatu
Mógł mi zakomunikować wesołą nowinę,
Że za numerem dwa miliony trzysta
Wyszła do ministerium odezwa sążnista,
Że chociaż „Prospekt” nazwa urzędowa,
Niektórzy zwą go jeszcze ulicą Szosową,
Więc trzeba by to dziecię nowonordzone
Było oficjalnie choć z nazwy ochrzczone.
I dodał pan prezydent poufnie od siebie,
Że jak dwa razy dwa cztery i jak Bóg na niebie
Ministerium nie znajdzie do tego przeszkody,
Aby na koszt magistratu po pół wiadra wody
Co każdy dzień trzeci, wieczorem i rano,
Na sam środek Prospektu skrzętnie wylewano.”
Naturalnie, że mu ślicznie za to dziękowałem
Słowami, ale w duchu sobie pomyślałem:
Przyjdzie czy nie przyjdzie z Pitra pozwolenie,
Szosowcy wnieść powinni byli zażalenie;
A za to, że magistrat psuł płuca bezkarnie,
Niech go mówiąc nawiasem „samorząd” ogarnie.

Szosowiec

„Tygodnik Suwalski”, nr 22 z 1910 r.

Listy do Redakcji

Szanowny Redaktorze!

W Nr 22 „Tygodnika Suwalskiego” zamieszczoną została rozmowa z prezydentem w formie wierszyka humorystycznego napisanego przez Szosowca. W odpowiedzi na ten Wierszyk oznajmiam [...].

Co do nazwy ulicy głównej w Suwałkach, podaję do wiadomości ogółu, że ta ulica w rejestrze i planie siedlisk stolicy miasta Wojewódzkiego Suwałk z roku 1825 określona jest jako ulica Petersburska. Później zaś na zasadzie tabeli prestacyjnej z roku 1870 rzeczona ulica została nazwana „Petersburskim prospektem”.

Ulica Warszawska w Suwałkach wg litografii A. Misierowicza, 1857. Fot. Gabinet Reprograficzny Biblioteki Uniwersyteckiej w Warszawie, repr. W. Arasimowicz.

Ulica główna od najdawniejszych czasów, kiedy jeszcze nie była zabrukowana, w ogrodzie spacerowym kwitły bzy i jaśminy, w mieście nie było chodników, werand, kinematografu, automobilów, żarowych latarni i nawet kolei, nigdy w lecie nie była polewana przez magistrat. Na zasadzie istniejących przepisów można by zobowiązać właścicieli do utrzymywania przy każdej posesji stałych stróżów, którzy by mogli polewać ulice, lecz zdaje mi się, że większość mieszkańców zgodzi się na to, żeby ulic nie polewać, ponieważ utrzymanie stałego stróża przy każdej posesji obciążałoby budżet właścicieli domów, którzy obecnie płacą rozmaite podatki. [...]

Prezydent miasta Suwałk **Trupindo**

6 czerwca 1910 r.

„Tygodnik Suwalski”, nr 24 z 1910 r.

Poglądowa lekcja historii naszego miasta

Kto chce zgłębić przeszłość naszego miasta, niechaj wczyta się w napisy nazwy jednej z najwspanialszych ulic m. Suwałk, które po dziś dzień świecą na rogach lub tabliczkach domów. Brzmiały one: ul. Szosowa – Główna – Petersburskij prospekt – Peterburger strasse – ul. Kościuszki. W napisach tych znajdziecie wszystko: przeszłość, teraźniejszość i zapowiedź świetlanej przyszłości [...].

Zet

„Ziemia Suwalska”, nr 4 z 1919 r.

W HALI PO RAZ DRUGI

W niedzielę, 10 grudnia, w hali sportowej Zespołu Szkół Rolniczych odbył się drugi mityng Zawodów Lekkoatletycznych o Puchar Prezydenta Miasta w kategorii szkół podstawowych i gimnazjów. W zawodach rywalizuje około 150 zawodników z pięciu szkół podstawowych i pięciu gimnazjów.

Mimo że regulamin przewiduje rozgrywanie zawodów w pięciu konkurencjach (bieg na 30 m, skok w dal, skok wzwyż, pchnięcie kulą i rzut do tyłu piłką lekarską ponad głową), to już po raz drugi z rzędu nie może się odbyć pchnięcie kulą. Zamówione kule (o specjalnej konstrukcji) nie dotarły jeszcze do Suwałk. W tej sytuacji organizatorzy zawodów postanowili zawiesić rozgrywki w tej konkurencji i realizować pozostałe cztery.

W drugiej rundzie czołowe miejsca zajmowali faworyci i umocnili swoje pozycje w czołówkach tabel klasyfikacyjnych. Po dwóch mityngach w kategorii szkół podstawowych pro-

wadzą **Emilia Mazur** (SP 4) i **Jarosław Sierko** (SP 4), a w kategorii gimnazjów – **Olga Poniatowska** (G 2) i **Marcin Słabiński** (G 5). Trzeci mityng odbędzie się 7 stycznia też w hali ZSR. Początek o godz. 14.00.

Zwycięzcy niedzielного mityngu:

Gimnazja:

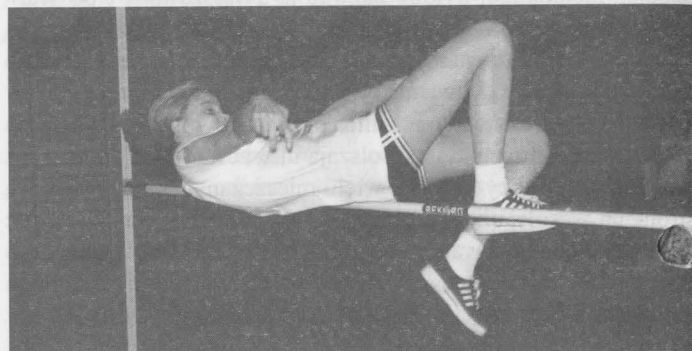
bieg na 30 m: Urszula Dermont (G 4) i Piotr Żynada (G 6) przed Moniką Wilczewską (G 2) i Marcinem Słabińskim (G 5); skok w dal: Paulina Wasilczyk (G 2) i Marcin Słabiński (G 5) przed Ewą Janion (G 2) i Januszem Łapińskim (G 6); skok wzwyż: Paulina Wasilczyk (G 2) i Marcin Słabiński (G 5) przed Pauliną Smyk (G 5) i Januszem

Łapińskim (G 6); rzut piłką lekarską: Emilia Szargiej (G 2) i Janusz Łapiński (G 6) przed Katarzyną Pawlukanis (G 2) i Marcinem Słabińskim (G 5).

Szkoły podstawowe:

bieg na 30 m: Emilia Mazur (SP 4) i Jarosław Sierko (SP 4) przed Angeliką Urbanowicz (SP 11) i Przemysławem Pawlakiem (SP 4), skok w dal: Emilia Mazur (SP 4) i Jarosław

Sierko (SP 4) przed Urszulą Domel (SP 11) i Michałem Jutkiewiczem (SP 2); skok wzwyż: jedyna w konkursie skoku Urszula Danel (SP 11) i Łukasz Słabiński (SP 11) przed Pawłem Tylmanem (SP 11); rzut piłką lekarską: Emilia Mazur (SP 4) i Michał Milewski (SP 4) przed Urszulą Domel (SP 11) i Michałem Jutkiewiczem (SP 2). (zg)

Paulina Wasilczyk, pokonując poprzeczkę na wysokości 135 cm, zwyciężyła w konkursie skoku wzwyż.

SPORT I ROZRYWKA

Na początku grudnia Zarząd Miejski TKKF, Ośrodek Sportu i Rekreacji, Urząd Miejski i Państwowy Fundusz Rehabilitacji Osób Niepełnosprawnych zorganizowali X Spartakiadę Dzieci i Młodzieży Specjalnej Troski z udziałem ok. 600 zawodników.

Głównymi dyscyplinami sportowo-rekreacyjnymi były: rzut piłką do kosza, rzut piłeczką tenisową do tarczy oraz ringo. Rozegrano je w przerwach zabawy tanecznej, do której przygrywały zespoły muzyczne „Wykend” i „Akcent”. Wystąpił też teatrzyk kukielkowy

Wydziału Terapii Zajęciowej Medycznego Studium Zawodowego, prezentując „Jasia i Małgosię”. Ponieważ spartakiada odbywała się w okresie przedświątecznym, Święty Mikołaj wykorzystał ją do obdarowania dzieci prezentami. Niespodziewaną atrakcją była też możliwość przejażdżki kucykiem po wydzielonej na ten cel części hali sportowej.

W imprezie wzięli też udział dyrektor Podlaskiego Oddziału PFRON **Małgorzata Lawda**, prezydent Suwałk **Grzegorz Wołgiewicz** i wicewojewoda podlaski **Leszek Lewoc**. (zg)

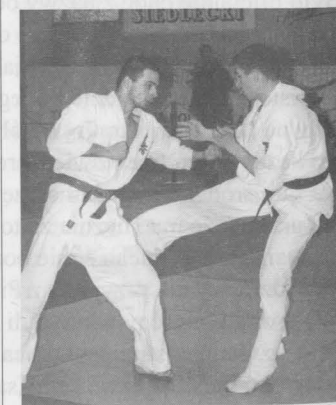
Przejażdżka na kucyku.

PIERWSZE ZŁOTO

W niedzielę, 10 grudnia, w rozegranych w Siedlcach Mistrzostwach Polski Juniorów w Karate Kyokushin **Robert Wojnowski** z suwalskiego Klubu Karate Kyokushin wykorzystał ostatnią okazję na sukces w tej kategorii wiekowej i zdobył złoty medal w wadze do 70 kg. Sędziowie nie mieli trudności z uzgodnieniem werdyktu, gdyż zaprezentował on wysoką formę i był nie do pokonania. Nawet półfinałowy przeciwnik niewiele miał do powiedzenia i zrezygnował z walki już po wstępnej wymianie ciosów. Suwalczanin dopiero w finale trafił na godnego sobie przeciwnika – dotychczasowego mistrza Polski **Karola Buksztynowicza** z Gorzowa Wielkopolskiego. Do wyłonienia mistrza nie wystarczyło regulaminowe czasu i sędziowie zarządziли dogrywkę, po której już bez żadnych wątpliwości jednogłośnie ogłosili zwycięstwo Roberta Wojnowskiego. Został on też uznany za najlepszego zawodnika mistrzostw. Był to jego ostatni występ w gronie juniorów. Wkrótce skończy 21 lat i przekroczy regulaminowy próg wieku. Nie martwi się tym jed-

nak, ponieważ stwierdził, że lepiej czuje się w pojedynkach seniorów dopuszczających więcej technik walk. W dotychczasowych konfrontacjach z dorosłymi zawodnikami zdobył już Puchar Polski i brązowy medal w mistrzostwach Polski.

Suwalczanin studiuje na II roku Akademii Wychowania Fizycznego w Warszawie. Zmierza wybrać specjalizację trenera karate i boks. Mimo że trenuje w uczelnianym klubie, to wciąż reprezentuje barwy suwalskiego klubu, idąc tym samym w ślady trenera, byłego mistrza Polski **Marka Krejpcio**. (zg)

Robert Wojnowski (z prawej) podczas finałowej walki.

DZIESIĘĆ LAT „DZIEWIĘTNASTKI”

Dziesięciolecie istnienia świętowała w miniony weekend społeczność Przedszkola nr 19 przy ul. Witosa w Suwałkach. W koncercie jubileuszowym, na który gościnnie swojej siedziby użyczyła Szkoła Podstawowa nr 10, wystąpili obecni wychowankowie i nieco starsi – dziś uczniowie szkoły muzycznej. Władze miejskie reprezentowali wiceprezydenci Suwałk Maria Lauryn i Mieczysław Grnyo.

„Dziewiętnastka” w ciągu minionych dziesięciu lat kierowały – równo po 5 lat - obecna wiceprezydent **Maria Lauryn**, a teraz **Danuta Borawska**. W licznościowych przemówieniach przypomniły one hi-

storię przedszkola i sukcesy, którymi poszczycić się może zatrudniona tam kadra pedagogiczna.

Przedszkole specjalizuje się w propagowaniu dziedzictwa kulturowego Suwalszczyzny.

„Rodzinnie” zdjęcie pracowników i gości Przedszkola nr 19.

Wypracowano ciekawe formy edukacji regionalnej, m.in. Ogólnomiejski Konkurs Plastyczny „Suwalszczyzna – ziemia piękna jak baśń”. Do osiągnięć zaliczyć należy liczne publikacje nauczycielek w czasopismach metodycznych, organizację konferencji i podejmowane inicjatywy oświatowe o wymiarze lokalnym, krajowym i międzynarodowym.

Placówka dwukrotnie zajęła pierwsze miejsce w miejskim konkursie na najpiękniej zagospodarowane tereny zielone w kategorii obiektów oświatowych w Suwałkach.

Przedszkole nr 19 jest również pierwszą placówką w byłym województwie suwal-

skim, w której rozpoczęto integrację dzieci zdrowych i niepełnosprawnych. Twórcami tej idei byli: **Maria Lauryn**, **Krystyna Waszkiewicz** i **Adam Zieliński**.

Obecnie do przedszkola uczęszcza ok. 150 dzieci. Wśród kilkudziesięciuosobowej kadry od początku jego istnienia pracują wychowawczynie **Bożena Dyczewska** i **Aniela Jatowczyk**, a z pracowników obsługi - **Ryszarda Bilewicz** i **Jolanta Gibas**.

„Dziewiętnastka” to przede wszystkim dziecko i jego Ojczyzna – podkreśliła na zakończenie swojego wystąpienia dyrektor **Danuta Borawska**.

(rł)

MOJE NADZIEJE I OBawy W NADCHODZĄCYM ROKU

dokończenie ze str. 10

placówki negocjacje z kasą chorych, spłacimy długi, zdobędziemy środki na profilaktykę zdrowotną. Programy są przygotowane i będziemy starać się zdobyć środki na ich realizację.

Dobrze się stało, że suwalski samorząd przejął instytucje kultury działające na terenie miasta. Rok 2000 pokazał, jakie dzięki temu mamy możliwości. Zyskałiśmy sale koncertowe, miejsca spotkań, sale konferencyjne. Zaproponowaliśmy mieszkańcom szeroką ofertę imprez kulturalnych, sportowo-turystycznych, a wśród nich imprezy o zasięgu

międzynarodowym ze środków Unii Europejskiej. Wiele osób z tych propozycji skorzystało, co nas cieszy.

Przyszły rok będzie na pewno trudniejszy niż obecny. Nadal ciężko przeżywamy załamanie reform, niedoszacowanych i niedostatecznie przygotowanych. Ich skutkami obciążone zostały samorządy, które nie otrzymały środków na rekompensatę, a cenę za to ponosi społeczeństwo. Wierzę jednak, że uda się nam wszelkimi sposobami iść do przodu.

Not. **Dorota Skłodowska**
Fot. **A. Gagacka**

Inne opinie w następnym numerze „TS”.

OGŁOSZENIA DROBNE

★ Agencja Reklamowa „Vertim” podejmuje współpracę z osobami zainteresowanymi umieszczeniem reklamy na samochodzie. Oferty przysyłać: „Vertim”, 02-384 Warszawa ul. Włodarzewska 55 g, tel. (022) 824-12-75, 824-12-76, fax (022) 824-12-78.

294/2000

★ Sprzedam kiosk na bazarze, tel. 567-18-67 (po 16.00).

320/2000

★ Biuro rachunkowe oferuje prowadzenie pełnej ewidencji księgowej i innych rozliczeń podatkowych, badanie bilansów, wnioski kredytowe, kosztorysy budowlane. Suwałki, ul. 1 Maja 4B, tel. 566-35-45.

318/2000

TYGODNIK SUWAŁSKI

Wydawca: **Rada Miejska**. Suwałki, ul. Noniewicza 10, tel. 566-40-22 i 566-62-20 w. 434 i 435. Redagują: **Jerzy Broc** (redaktor naczelny), **Zbigniew De-Mezer**, **Anatolia Gagacka** (sekretarz redakcji), **Zygmunt Filipowicz**, **Zygmunt Galaszewski**, **Ryszard Łapiński**, **Grażyna Betko-Serafin**, **Dorota Skłodowska**, **Marek Starczewski**, **Anna Zdancewicz**. Opracowanie komputerowe: **Krzysztof Kosiński**. Druk: Zakład Poligraficzny AZET, Suwałki, ul. Parkowa 12, tel. 566-36-05. Redakcja zastrzega sobie prawo do skracania tekstów oraz zmian tytułów. Tekstów nie zamówionych nie zwraca się. Za treść reklam i ogłoszeń redakcja nie ponosi odpowiedzialności.

HYDE PARK

speaker corner

NIEZALEŻNY I SAMORZĄDNY MAGAZYN „TS”

SZEPTANKI

ASYSTENT ŚWIĘTEGO MIKOŁAJA

Do Rady i Zarządu Miasta Suwałk wpłynął wniosek Stowarzyszenia Samorządna Suwalszczyzna, aby przy zegarze milenijnym postawić „skrzynię pocztową”, do której dzieci wrzucałyby listy i kartki z prośbami do Świętego Mikołaja. Organizacją tego przedsięwzięcia winien zająć się RO-KiS. Proponuje się, aby stosowny komitet pod patronatem prezydenta Grzegorza Wołagiewicza zdobył prezenty gwiazdkowe, które zostaną wręczone suwalskim dzieciom 23 grudnia. W zamian prezydent otrzyma tytuł honorowego asystenta Świętego Mikołaja. Wnioskodawcy milczą na temat tego, ile tysięcy prezentów należałoby przygotować i według jakich zasad należy je rozdawać. Ciekawe, komu stowarzyszenie pragnie powierzyć rolę Świętego Mikołaja? Może swemu szefowi?

NIBY CIENKO, A JEDNAK

Suwalczenie na ogół narzekają na brak forsy. Jednak wystarczy w okresie przedświątecznym, a zwłaszcza w dni wolne od pracy, udać się do jakiegoś większego sklepu, aby zauważyć tłumy klientów, którzy dokonują licznych i nierzadko kosz-

townych zakupów. Wychodzi na to, że mimo narzekań, każdy jednak zgromadził trochę „biletów” NBP i na prezenty ich wystarczy.

SUWAŁKI - MIASTO WESOŁE, ALE NIEZBYT LUDNE

Przygotowania do powitania nowego roku, wieku i tysiąclecia przebiegają w Suwałkach pełną parą. Kolorowe lampiony, bombki, ogromne choinki i czekający na uruchomienie zegar milenijny wytwarzają w naszym mieście świąteczny i noworoczny nastrój. Wprawdzie straciliśmy w tym tysiącleciu miano miasta gubernialnego i wojewódzkiego, niemniej duch w suwalczanach jest na ogół ochoczy i radosny. Może w trzecim tysiącleciu karta znów się odwróci i staniemy się ponownie niekwestionowaną stolicą północno-wschodniej Polski? Nie stanie się to bez znacznego zwiększenia liczby mieszkańców Suwałk. Może warto, aby Rada Miejska wystosowała do wszystkich suwalczan, będących w okresie rozrodczym, odpowiedni apel w stylu: mniej gadać, a brać się za rozmnażanie. Niestety, w „Strategii zrówno-

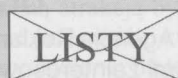
ważonego rozwoju Suwałk do roku 2015” położono na to zagadnienie stanowczo za mały nacisk.

GŁODÓWKA DOBRA NA WSZYSTKO

Okazuje się, że jedną z metod na to, aby dostatniej żyć, w tym i dobrze jeść, niezbędna jest wcześniejsza głodówka w miejscu publicznym. Wysokość podwyżki poborów w dużym stopniu zależy od liczby dni głodowego protestu. Niestety, długotrwałe przebywanie na głodowej przymusowej diecie we własnym domu, w tym z liczną rodziną, nie jest u nas brane pod uwagę.

WYBORCZY ROK

Zbliżający się rok 2001 to rok wyborów parlamentarnych. Wiele wskazuje na to, że wygra je SLD, co spowoduje odwrót z zajmowanych stanowisk wielu funkcjonariuszy mianowanych przez AWS. Jednych szkoda, inni już dawno powinni zostać odwołani. Na ogół każdemu z nich trzeba dać sporą odprawę, którą pokryje zwykły podatnik. Oj, droga ta demokracja i jakże mało skuteczna, zwłaszcza w Polsce.

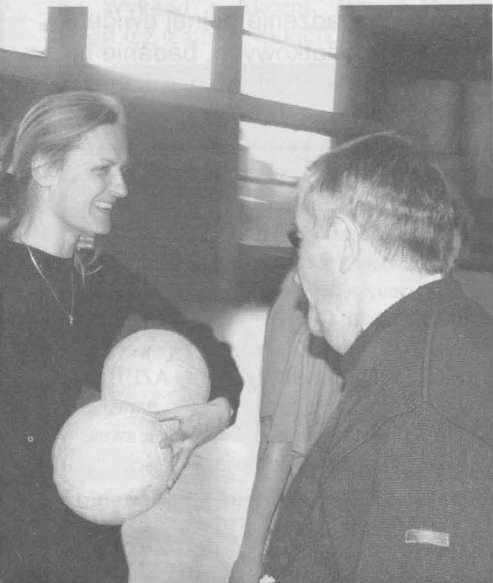
KAPITALISTYCZNY DIABELSKI WYNALAZEK

Wiem, że przed świętami winno się pisać listy radosne, ale mam problem, który leży mi na sercu. Obawiam się, że będzie on z każdym rokiem przedstawiał się coraz gorzej. A chodzi mi o podzielniki ciepła, jakie spółdzielnia mieszkaniowa założyła na kaloryfery. Mój zięć, u którego mieszkam, zakręcił wszystkie kaloryfery, bo rosły na podzielnikach jakieś cyferki. Twierdzi, że to pozwoli nam zaoszczędzić nieco pieniędzy. Niestety, nie bierze pod uwagę, że w domu jest zimno. Chłodem wieje również od podłogi, sufitu i ścian bocznych należących do sąsiadów naszego blokowego mieszkania. Siedzę więc w pokoju ubrany na cebulę, a gdy już skostnieję, to idę się ogrzać na klatkę schodową. Na marginesie pragnę podziękować spółdzielni, że ten sam oszczędnościowy pomysł nie dotyczy klatek schodowych. Gdy sobie pomyślę, jak było ciepło w mieszkaniach za komuny, to bardzo mi żal mijającego tysiąclecia. Dla mnie te wszystkie liczniki i podzielniki to kapitalistyczne diabelskie wynalazki, mające nas szybciej wykończyć psychicznie, finansowo i zdrowotnie.

Jan Ledwodzyszy, osiedle Centrum

Panie Janie! Nie można tak narzekać na obecny ustrój, bo jeszcze niedawno prawie wszyscy chcieli tego kapitalizmu. Wiele wskazuje na to, że dla zaoszczędzenia pieniędzy lokatorzy są gotowi przebywać w wyziębionych mieszkaniach. Cała nadzieja w nadchodzącym ociepleniu naszego klimatu. Może w trzecim tysiącleciu kaloryfery nie będą już potrzebne, bo będziemy przyzwyczajeni do jaskiniowych warunków?

OBYDWIE MOJE!

Fot. Z. Galaszewski

KOLEJNY SUKCES EMILKI

Zespół „Beciaki”, działający przy Szkole Podstawowej nr 6, wziął udział w dniach 1-3 grudnia w przeglądzie piosenki „Jesienna Zaduma” w Chodzieży. Solistka zespołu, **Emilia Tarasiewicz**, otrzymała tam pierwsze wyróżnienie. Była jedną z najmłodszych uczestniczek.

W przeglądzie uczestniczyło 30 wykonawców, zarówno solistów, jak i zespołów. Nie było podziału na kategorie wiekowe. Uczniowie szkół podstawowych występowali obok studentów i dorosłych. Śpiewano głównie nastrojowe pio-

senki poetyckie i ballady, zgodnie z nazwą przeglądu. W jury zasiadli członkowie zespołów „Wolna Grupa Bukowina” i „Nasza Basia Kochana”.

- *Na przegląd pojechaliśmy dzięki instruktorom z Regionalnego Ośrodka Kultury i Sztuki oraz Zespołu Placówek Pracy Pozaszkolnej - powiedział Marek Zborowski-Weychman, opiekun „Beciaków”. - Chcieliśmy im za to serdecznie podziękować.* (ag)

Na zdjęciu: Emilka Tarasiewicz czeka na autograf lidera grupy „Wolna Grupa Bukowina” Wacława Juszczyżyna.

KSIĄŻKA POD CHOINKĘ

Po raz czwarty w tym roku (w dniach 4-6 grudnia) Biblioteka Publiczna im. Marii Konopnickiej zorganizowała kiermasz taniej książki. Za każdym razem kupujących jest więcej, a oferta dla nich - bogatsza.

Tym razem w holu biblioteki można było kupić wydawnictwa z trzech hurtowni warszawskich. W sumie było to 1500 książek. Już za złotówkę sprzedawano lektury, ćwiczenia i podręczniki. Tyle samo wynosiła dolna granica cen książek dla dzieci. Ale nie tylko one cieszyły się wzięciem. Kupowano też książki na mikołajkowe prezenty i pod choinkę dla młodzieży i dorosłych, głównie beletrystykę i światową. Sporo było pozycji z dziedziny prawa, o które pytali studenci na poprzednim kiermaszu. Ich cena wahała się od 6 do 8 zł. Nie zabrakło też kaset do nauki języków obcych. Były one tańsze niż czyste kasety w niektórych sklepach. Tradycyjnie już biblioteka wystawi-

ła na sprzedaż część swoich zbiorów wycofanych z różnych względów z wypożyczalni. Były wprawdzie trochę uszkodzone, ale kosztowały jedynie pięćdziesiąt groszy lub złotówkę.

Zainteresowanie kiermaszem było bardzo duże. W pierwszym dniu trudno było się dopchać do lady. Sporo książek kupiły też suwalskie przedszkola. Ostateczny efekt sprzedaży to 9 tys. zł, z czego biblioteka zatrzyma dla siebie 20 proc.

- *Za wszystkie te pieniądze kupimy dla naszej biblioteki nowe książki - zapewnił dyrektor Andrzej Chuchnowski.*

W przyszłym roku biblioteka planuje organizację takich kiermaszów raz na kwartał.

Tekst i foto: (ag)

★★★

jak ty umrzesz, taki do siebie przywiązany, ze słońcem między igłami sosny, jasny dniu? Z tym jaskrawym blaskiem w lusterkach samochodu gdy wjeżdżam w leśną drogę; z czerwienią kulą nad pociemniałą, rozoraną ziemią za stawami, nad bruzdą pola wrażliwą na dotyk stóp. Gdy wiatr otwiera niebo - i żadnych śladów w koronach drzew (...)

SACRA CONVERSAZIONE

W Bibliotece Publicznej im. M. Konopnickiej w piątek, 1 grudnia, odbyło się spotkanie z Marzanną Bogumiłą Kielar.

Jest młodą, lecz już uznaną poetką. Świadczą o tym liczne prestiżowe nagrody, jakie ma na swoim koncie. Urodziła się przed 37 laty w Gołdapi. Ukończyła Wydział Filozofii Uniwersytetu Warszawskiego, jest asystentką w Zakładzie Metodologii Wyższej Szkoły Pedagogiki Specjalnej w Warszawie. Debiutowała w poznańskim „Nurcie” w 1986 roku. Swoje utwory publikowała między innymi w „Czasie Kultury”, „Krasnogrudzie”, „Borussii”, „Przeglądzie Artystycznym”, „Na głos”, „Zeszytach Literackich”, „Ocaleniu przez poezję”. Za debiutancki tomik poezji „Sacra conversazione”, wydanym przez Suwalskie Towarzystwo Kultury w 1992 roku, otrzymała nagrodę literacką im. Kazimierzy Iłakowiczówny i Nagrodę Fundacji im. Kościelskich w Genewie. Kolejny tomik wierszy, „Materia prima”, nominowany był do nagrody Nike 2000. Marzanna Kielar uczestniczyła w

kilku europejskich festiwalach poezji. Zdobyła główną nagrodę - „Kryształ Vilenicy” - podczas międzynarodowego spotkania pisarzy w słoweńskiej

Vilenicy. Reprezentowała polskich literatów na tegorocznych międzynarodowych targach książki we Frankfurcie nad Menem. Brała udział w spotkaniu z polskimi noblistami - literatami w Krakowie.

Marzy o tym, by zdać jak najlepiej egzamin doktorancki i zająć się wyłącznie poezją.

(d)

POWAŻNE I NIEPOWAŻNE FOTO - WIEŚCI

Tekst i foto: J. Broc

MIJA... ROK, WIEK, TYSIĄCLECIE

TU PRZEJEŻDZAŁ PAPIEŻ

(Sobolewo koło Suwałk)

TU NIE PRZEJEŻDZAŁ PAPIEŻ

(Sobolewo koło Suwałk)

SUWALSKIE KONTRASTY 2000

OSIEDLOWA SKARBONKA?

Z BIEDY CZY Z NAŁOGÓW?

WYPIJMY ZA BŁĘDY, ZA BŁĘDY NA „GÓRZE”...

